Sateenkaariperheet ry

Toimintakertomus 2025

Kevätkokouksen 28.3.2026 vahvistama

Sisältö

1. Johdanto 3

2. Vaikuttamistyö 4

2.1. Vaikuttamistyön tuotoksia ja tuloksia 4
2.2. Kansainvälinen vaikuttamistyö 7
2.3. Monimuotoiset perheet -verkosto vaikuttamistyön tukena 7
2.4. Lausunnot, tiedotteet ja edustukset 8

3. Ammatillisen työn kehittäminen 9

3.1. Koulutukset, tapahtumat ja kehittämistilaisuudet ammattilaisille 9
3.2. Tietomateriaalit ammattilaisille 9

4. Neuvonta ja valmennus 10

4.1. Neuvonta- ja tukimateriaalit kohderyhmille 10
4.2. Neuvontapalvelu 10
4.3. Sateenkaariperheiden perhevalmennus 11
4.4. Kumppanuusvanhempien ennakkovalmennus 11
4.5. Miten lapsia tehdään? -tilaisuudet 12

5. Monimuotoista vertaistoimintaa 13

5.1. Vertaistoimintaa erityisryhmille 14
5.2. Verkkovertaistoiminta 15
5.3. Leirimuotoinen vertaistuki 15
5.4. Vapaaehtoisesti toteutettu paikallinen vertaistoiminta 15
5.5. Yhteisöllinen ja kulttuurinen toiminta 16

6. Vertaistoiminnan kehittäminen 19

7. Tukipalvelut 21

7.1. Viestintä 21
7.2. Sateenkaariperheitä koskevan tiedon kerääminen 24
7.3. Jäsenpalvelujen kehittäminen 24
7.4. Hallinto 24

Liite 1: Paikallistiimien toimintakertomukset 2025 27

Liite 2: Sateenkaari-ihmisten perhesuhdekeskuksen toimintakertomus 2025 32

Liite 3: Monimuotoiset perheet -verkoston toimintakertomus 2025 39

1. Johdanto

Sateenkaariperheet ry on lastensuojelu- ja perhejärjestö, joka edistää perheiden moninaisuuden huomioimista yhteiskunnassa, lisää tietoisuutta sateenkaariperheistä, kehittää lainsäädäntöä ja palvelujärjestelmää tukemaan sateenkaariperheitä heidän kasvatustehtävässään sekä tarjoaa sateenkaariperheiden jäsenille heidän tarvitsemiaan tukipalveluita.

Sateenkaariperheet ry:n toimintavuosi 2025 oli yhdistyksen kahdeskymmeneskahdeksas.

Vuosi 2025

Strategia 2030 ohjaa yhdistyksen työtä aina vuoteen 2030 saakka. Toiminnan kehittämisen painopisteitä strategiakaudella ovat:

- vaikuttamistyö ja edunvalvonta
- tiedon tuottaminen kohderyhmistämme ja kohderyhmillemme
- lapsiperheellistymisestä haaveilevien sateenkaarilasten, -nuorten ja -aikuisten tavoittaminen, tukeminen ja kohtaaminen

Vuositeemana 2024–2025 toimi vaikuttaminen ja edunvalvonta. Toimintavuoden aikana kehitettiin erityisesti vaikuttamisviestintää ja vaikuttamistyön suunnitelmallisuutta, alettiin julkaista Vaikuta kanssamme -uutiskirjettä, luotiin hallitusohjelmatavoitteet 2027 ja viestittiin niistä laajasti.

Vertaistoimintaan osallistui edeltävän vuoden tapaan huippulukemat osallistujia, yli 6000 osallistumista, yli 400 tapahtumaa. Toimintavuoden aikana kehitettiin erityisesti leiritoimintaa ja yhteydenpitoa vapaaehtoisiin. Neuvontapalvelua kehitettiin uudistamalla verkkosivujen tietosisällöt sekä julkaisemalla Usein kysytyt kysymykset -palsta. Kaikki perhe- ja ennakkovalmennukset täyttyivät.

Yhdistyksen hallinnoimat yhteistyötoiminnot Sateenkaari-ihmisten perhesuhdekeskus ja Monimuotoiset perheet -verkosto jatkoivat samana pysyneillä resursseilla. Hankkeella ja yhteistyötoiminnoilla on erilliset toimintakertomukset, jotka löytyvät yhdistyksen oman perustyön toimintakertomuksen lopusta liitteinä 2.–4.

2. Vaikuttamistyö

Yhteiskunnallisen vaikuttamistyön pohjana toimii yhdistyksen kevätkokouksen vuonna 2022 vahvistama ’Perhepoliittiset tavoitteet 2022–2025’ -tavoiteohjelma. Perhepoliittiset tavoitteet koostuvat 22 tavoitteesta, jotka löytyvät kotisivuilta. Painopistealueena tavoiteohjelmassa on useamman kuin kahden vanhemman sateenkaariperheet.

Vuoden 2025 vaikuttamistyön keskiössä olleet hankkeet:

- Useamman kuin kahden oikeudellinen vanhemmuus
- Hedelmällisyysneuvonta ja sukusolujen tallettaminen
- Sijaissynnytys

Vaikuttamistyötä tehdään nimenomaan verkostoissa. Vaikuttamistyön tärkeimmät verkostot ovat Monimuotoiset perheet -verkosto ja sateenkaarijärjestöjen verkosto.

2.1. Vaikuttamistyön tuotoksia ja tuloksia

Vuonna 2022 kehitettiin tuloksellisuusmittareita yhdistyksen tekemän vaikuttamistyön tuloksellisuuden arvioinnin tueksi. Vaikuttamistyön onnistumisen kriteereiksi määrittyivät sateenkaariperheiden tarpeiden jäsentyminen poliittisiksi tavoitteiksi, tavoitteiden onnistunut viestintä, päättäjien sitouttaminen tavoitteisiin ja, lopulta, perhepoliittisten tavoitteidemme toteutuminen lainsäädännössä ja palvelujärjestelmässä. Alla vuoden 2025 vaikuttamistyön toimenpiteet on raportoitu näiden neljän tavoitealueen mukaisesti.

Tarpeiden jäsentyminen perhepoliittisiksi tavoitteiksi

Sateenkaariperheiden ja lapsiperhettä harkitsevien sateenkaari-ihmisten aseman parantaminen edellyttää, että heidän tarpeistaan ja toiveistaan on olemassa selvitettyä tietoa, ja että tämä tieto jäsennetään perhepoliittisiksi tavoitteiksi, joita voidaan sitten edistää. Tavoitteiden määrittely on keskeinen ja myös työläs osa vaikuttamistyötä. Tieto perheiden ja suunnittelijoiden tarpeista nousee yhdistyksen itse tekemistä laajoista kyselyistä (ks luku 7.2.), yhdistyksen tekemän neuvontatyön (ks. luku 4.) yhteydenotoista sekä muiden tahojen tekemistä selvityksistä ja tutkimuksista. Perhepoliittiset tavoitteet voivat ottaa muodon esimerkiksi erilaisina tavoiteohjelmina, policy-papereina, taustamuistioina ja selvityksinä. Tavoitteita koskevat asiakirjat voivat olla kohdistettuja esimerkiksi päättäjille, virkahenkilöille tai muille asiantuntijaorganisaatioille.

Tuotokset ja tulokset 2025:

- Yhdistyksen perhepoliittisen tavoiteohjelman 2022–2025 pohjalta luotiin hallitusohjelmatavoitteet vuoden 2027 eduskuntavaaleihin. (Kuntavaalitavoitteet 2025 työstettiin jo vuonna 2024.)
- Yhdistyksen päätavoitteesta useammasta kuin kahdesta oikeudellisesta vanhemmasta tehtiin verkkosivuille oma tieto-osionsa.
- Syötettiin yhdistyksen hallitusohjelmatavoitteita myös esimerkiksi Monimuotoiset perheet -verkoston hallitusohjelmatavoitteisiin ja Vastavoima-verkoston eduskuntavaalitavoitteisiin
- Päivitettiin vaikuttamistyön suunnitelma sijaissynnytyksen ajamiselle yhdessä kumppanien kanssa.
- Hedelmöityshoitosuositusta valmistelevalle Palkolle toimitettiin laaja tietopaketti kumppanuusvanhemmista ja hedelmöityshoitoista. Samalla päivitettiin verkkosivuille yhdistyksen tavoitteet hedelmöityshoitolain ja -suosituksen uudistamiseksi.
- Uutiskirjeen mukana tehdyn kyselyn mukaan vanhemmuusnimikkeensä muuttamista hakeneet eivät ole kohdanneet ongelmia prosessissa ja prosessit ovat edenneet nopeasti.
- Luotiin vaikuttamistyön suunnitelma vuodelle 2026.

Perhepoliittisten tavoitteiden viestintä

Yhdistyksen perhepoliittisten tavoitteiden viestiminen päättäjille, virkahenkilöille, asiantuntijaorganisaatioille, aktivisteille ja myös suurelle yleisölle on keskeinen askel vaikuttamistyön polulla. Tietoa tavoitteista ja uusista ideoista viedään eri yleisöille tiedoksi eri tavoin. Perhepoliittisten tavoitteiden onnistunut viestintä voi ottaa muotonsa esimerkiksi tiedotteina (listattu luvussa 2.4.), erilaisina mediakampanjoina, puoluekokousaloitteina, kirjallisina kysymyksinä, blogikirjoituksina ja asiantuntijahaastatteluina mediassa. Viestinnästä kokonaisuudessaan tarkemmin luvussa 7.1., tässä alla pääteemoja poimittuina.

Tuotokset ja tulokset 2025:

- Yhdistyksen perhepoliittisia tavoitteita, kunta- ja aluevaalitavoitteita 2025 sekä hallitusohjelmatavoitteita 2027 viestittiin pitkin vuotta (ennen kaikkea keväällä vaalien alla ja syksyllä puolueiden vaaliohjelmatyön yhteydessä) erilaisin tavoin.
    - Verkkosivulle tehtiin uutinen ja tieto-osioita.
    - Tavoitteita viestittiin myös suorilla yhteyksillä valikoituihin päättäjiin, virkahenkilöihin, asiantuntijaorganisaatioihin ja puolueisiin.
    - Toiminnanjohtaja vieraili SDP:n eduskuntaryhmän kokouksessa kertomassa kahta useammasta oikeudellisesta vanhemmasta
    - Puoluekokousaloiteideoita syötettiin puolueiden puoluejärjestöille
    - Kommunikoitiin tavoitteittamme erityisen aktiivisesti myös seuraaviin prosesseihin: hedelmöityshoitosuositus (Palko)
- Kunta- ja aluevaalityö
    - Oltiin mukana suunnittelemassa LSKL:n, Setan ja verkoston kunta- ja aluevaalitavoitteita/kampanjoita, joihin syötettiin omia tavoitteitamme
    - Jaettiin kampanjoiden päivityksiä omissa kanavissa.
- Mediaviestintä/tiedotteet/uutiset/uutiskirjeet
    - Alkuvuodesta kerrottiin uutisessa ja uutiskirjeessä yksityisten hedelmöityshoitojen kelakorvauksista, jota koskeva hallituksen esitys oli peruslakivaliokunnassa, koska se jätti naisparit ja itselliset korvausten ulkopuolemme, ja samalla kerrottiin mikä kaikki mättää hedelmöityshoidoissa.
    - Keväällä uutisoitiin uutisessa ja uutiskirjeessä sateenkaariperheiden huolesta hedelmöityshoitojen tulevasta saamisesta, kun hoitosuositusta ollaan luomassa. Huolen laukaisi mielipidekirjoitus HS:ssa.
    - Kesällä puheenjohtaja kirjoitti järjestöjen rahoitusleikkauksista uutisessa ja uutiskirjessä, ja samalla tuotiin esiin yhdistyksen juuri vahvistettuja hallitusohjelmatavoitteita 2027.
    - Syksyllä iloittiin uutisessa ja uutiskirjeessä EU:n tuomioistuimen päätöksestä, että jäsenmaiden on tunnustettava toisessa jäsenmaassa vahvistetut avioliitot
    - Toiminnanjohtajan mielipidekirjoitus järjestöjen rahoitusleikkauksista julkaistiin Helsingin Sanomissa hallituksen budjettikäsittelyn alla 25.8., tuettiin somekampanjalla
    - Useamman kuin kahden oikeudellisen vanhemman tavoitetta tuotiin useammassa kumppanuusvanhemmuusteemaisissa media-artikkeleissa, joissa oli haastateltu myös yhdistyksen erityisasiantuntijaa.
- Lausunnot
    - Ei lausuntoja, koska sateenkaarivihamielinen hallituksella ei ole sateenkaarioikeuksia edistäviä hankkeita. Toisaalta ei ollut sellaisia lainsäädäntöhankkeita, joissa olisi kavennettu sateenkaariperheiden oikeuksia. Myöskään palko ei antanut kauan valmistelussa ollutta hedelmöityshoitosuositusta
- Perhepoliittiset tilaisuudet:
    - Osallistuttiin parisuhdetoimijoiden verkoston tilaisuuteen eduskunnassa
- Vaikuttamisviestinnän kehittäminen
    - Vaikuta kanssamme -uutiskirjeen lanseeraus

- Verkkosivuille oma osiot mm.: päättäjille, medialle ja useamman kuin kahden oikeudellisen vanhemman tavoitteelle

Päättäjien sitoutuminen tavoitteisiin

Perhepoliittisten tavoitteiden viestimisestä seuraava askel, jonka tuloksellisuutta voidaan mitata ja arvioida, on päättäjien, virkahenkilöiden ja asiantuntijaorganisaatioiden sitoutuminen tavoitteisiin. Sitoutuminen voi näkyä eri tavoin, esimerkiksi tavoitteidemme kirjauksina Suomen hallituksen hallitusohjelmassa, puolueiden tavoiteohjelmissa, vaaliohjelmissa ja erilaisissa lainsäädännön ja perhepalveluiden uudistamisen tarvekartoituksissa, jotka voivat olla esimerkiksi ministeriöiden tai julkisten tai kolmannen sektorin asiantuntijajärjestöjen tekemiä. Sitoutuminen näkyy myös kutsuina työryhmiin ja kuulemisiin, sekä lausuntopyyntöinä. Annetut lausunnot ja työryhmäedustukset listattu luvussa 2.4.

Tuotokset ja tulokset 2025:

- Sateenkaarioikeuksiin vihamielisesti suhtautuvan hallituksen sitoutuminen perhepoliittisiin tavoitteisiimme on rajoitettua.
- Sitoutuminen lausunnoissa esittämiimme esityksiin:
  - Käynnissä ei ole ollut hankkeita, joihin olisi ollut lausuttavaa sateenkaariperhenäkökulmasta.
  - Monimuotoiset perheet -verkostonkin lausunnot koskivat toimintavuoden aikana pääasiassa sellaisia etuuksia, sosiaaliturvaa ja maahanmuuttopolitiikkaa koskevia esityksiä, joissa ei ollut erityistä sateenkaariperhenäkökulmaa. Sen sijaan verkoston väestöpoliittista ohjelmaa koskevan lausunnon valmisteluun yhdistys osallistui.
  - Hedelmöityshoitojen kelakorvauksia koskevassa kuulemisessa eduskunnan sote-valiokunnassa vuonna 2024 lähes kaikki muut kuultavat toistivat saman ratkaisuehdotuksen, minkä yhdistys oli esittänyt omassa lausunnossaan. Tätä ratkaisuehdotusta siteeraavia päättäjien ja asiantuntijoiden lausumia on kuultu pitkin vuotta 2025, joten ehdotuksemme näyttää todella sitouttaneen tukijoita.
- Yhdistyksen tavoitteet puolueiden uusissa ohjelmissa. Vaikka mitään varsinaista analyysia ei ole ollut resurssia tehdä, yhdistyksen tavoitteet ovat suoraan näkyneet ainakin Vasemmiston ja Vihreiden vuonna 2026 julkaistuissa ohjelmissa. Teemat ovat olleet mukana ainakin myös SDP:n ja Keskustan toistaiseksi julkaisemattomien ohjelmien valmistelussa.
- Toimintavuoden aikana tavattiin sukupuolen moninaisuuden poliklinikkojen (TAYS ja HUS) henkilöstöä. Keskusteltiin hedelmällisyys- ja lapsiperheellistymisneuvonnan kehittämisestä polilla sekä sukusolujen luovuttamisesta. Yhteisenä tavoitteena on, että sukupuolivähemmistöihin kuuluvat saisivat kattavaa neuvontaa, ja että kaikille hoitoihin hakeutuville kerrotaan asiantuntevasti myös sukusolujen tallettamisen mahdollisuudesta. Sovittiin, että antavat yhdistyksen uutta perheellistymisopasta asiakkailleen. Sateenkaariperhekyselyssä 2024 nousi esiin, että edelleenkään munasolujen talletusmahdollisuudesta ei ole kerrottu kaikille asiakkaille.
- Julkisten hedelmöityshoitoklinikoiden sitoutumisesta kertoo jo muutaman vuoden jatkunut yhteistyö, jonka tarkoituksena on mahdollistaa tiedonvaihto perheitä edustavien järjestöjen ja kaikkia julkisia klinikoita edustava HUSin kesken. HUS tavattiin alkuvuodesta 2025. Kokouksessa vaihdettiin molemmin puolin kuulumisia julkisten hedelmöityshoitojen saatavuudesta ja käytännöistä. Keskusteltiin myös parhaillaan käynnissä olevasta hedelmöityshoitosuositustyöstä Palkossa.
- Tavattiin Helsingin perheoikeudellista yksikköä ja pyrittiin vaikuttamaan siihen, että apilaperheiden huoltajuussopimukset voitaisiin vahvistaa ilman nykyisiä haasteita.
- Helsingin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusneuvottelukuntaan kutsuttiin yhdistyksen edustaja. Puheenjohtaja Verna Finström valittiin neuvottelukunnan varapuheenjohtajaksi.

- Puoluejärjestöjen sitoutuminen näkyi myös puoluekokousaloitteina yhdistyksen päätavoitteista. Tällaisia tehty ainakin SDP:ssä ja Keskustassa. SDP kutsui yhdistyksen eduskuntaryhmänsä kokoukseen esittelemään tavoitteitaan.
- UM on kutsunut yhdistystä useampaan tilaisuuteen koskien kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia. Hallituksen jäsen on osallistunut osaan näistä.

Perhepoliittisten tavoitteiden toteutuminen

Lopullinen päämäärä vaikuttamistyössä on tietysti lainsäädännön ja palvelujärjestelmän uudistukset, joissa on huomioitu sateenkaariperheiden erityistarpeet. Usein yhdistyksen panoksen merkitystä yhteiskunnalliselle muutokselle on vaikeaa arvioida, mutta joskus se on hyvinkin suoraan pääteltävissä silloin, kun lainsäädännössä on huomioitu sateenkaariperhekohderyhmä juuri sellaisella tavalla, jota yhdistys on esittänyt. Uudistusprosessit kestävät kokonaisuudessaan vähintään vuosikausia, joskus vuosikymmeniä. Yksittäisenä vuonna ei kovin moni prosessi pääse päätökseensä.

Tulokset 2025:

- Sateenkaarioikeuksiin vihamielisesti suhtautuvan hallituksen aikana juuri mitkään perhepoliittiset tavoitteemme eivät etene. Hallituskausi myös lähenee loppuaan, joten katseet kohdistuvat seuraavaan hallitusohjelmaan.
- Todennäköisesti vaikuttamistyömme olisi saattanut näkyä jotenkin hedelmöityshoitosuosituksen luonnoksessa, joka piti tulla lausunnoille jo kesällä 2025, mutta on edelleen kesken.
- Hedelmöityshoitojen kelakorvauksia koskevaa hallituksen esitys meni alkuvuodesta läpi eduskunnassa. Laki vaatii lääketieteellistä syytä hedelmöitykselle, mitä vastaan yhdistys yritti lausua pitkin lainsäädäntöprosessin. Lopulta asiaa ei kyetty muuttamaan. Tosin yhdistyksen ratkaisuesitykseen asiassa on sitouduttu erittäin laajasti ympäri puolue- ja asiantuntijakenttää. Asia on täysin valmis otettavaksi hallitusohjelmaan.

2.2. Kansainvälinen vaikuttamistyö

Kansainvälisen vaikuttamistyön tärkeitä kumppaneita ovat kattojärjestömme Nelfa (Network of European LGBTIQ* Families Associations), IFED (International Family Equality Day), Transgender Europe, Ilga ja Ilga-Eurooppa. Yhdistys on ollut mukana perustamassa Nelfaa ja IFEDiä. Eurooppalaista vaikuttamistyötä tehdään myös suomalaisten kattojärjestöjemme LSKL:n (esimerkiksi lapsen oikeuksien sopimuksen raportointi) ja Väestöliiton kautta (esimerkiksi vaikuttamalla eurooppalaisten perhejärjestöjen kattojärjestön, Cofacen, työhön).

Kansainvälisen vaikuttamistyön tapahtumia/toimintoja vuonna 2024:

- Yhdistyksen hallitus nimesi toimikaudelle kv-työryhmän
- Osallistuttiin Ilga-Euroopan vuosikokoukseen Vilnassa.
- Yhdistyksen hallituksen jäsen jatkoi Nelfan hallituksessa, ja osallistui Nelfan vuosikokoukseen etäyhteyksin.
- Sateenkaariperhejärjestöt kaikilla mantereilla järjestivät Kansainvälisen sateenkaariperhepäivän (IFED) tapahtumia 3.5.2025. Sateenkaariperhepäivän tapahtumista Suomessa ks. luku 5.5.
- Kansainvälisen vaikuttamistyön tulosten arviointi yllä muiden tulosten joukossa

2.3. Monimuotoiset perheet -verkosto vaikuttamistyön tukena

Monimuotoiset perheet -verkoston kymmenen perhejärjestöä ovat tehneet yhteistä vaikuttamistyötä toista vuosikymmentä. Sateenkaariperheet ry vastaa verkoston taloudesta ja hallinnosta verkoston puolesta.

8

Useat verkoston perhepoliittisista tavoitteista edistävät suoraan tai välillisesti yhdistyksen perhepoliittisia tavoitteita. Verkosto on erittäin keskeinen osa yhdistyksen vaikuttamistyötä. Se ei korvaa yhdistyksen tekemää työtä, vaan täydentää sitä ja antaa tukea ja leveämmät hartiat, kun niitä tarvitaan. Verkosto inspiroi, ideoi ja lietsoo verkoston järjestöjen tekemää vaikuttamistyötä. Verkoston toimintakertomus 2025 löytyy kokonaisuudessaan tämän toimintakertomuksen liitteenä.

2.4. Lausunnot, tiedotteet ja edustukset

Lausunnot ja kuulemiset

- Ei lausuttavia hankkeita

Tiedotteet ja kannanotot[1]

- Ei tiedotteita

  Yhdessä Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa annetut tiedotteet, lausunnot ja kannanotot löytyvät verkoston sivuilta www.monimuotoisetperheet.fi

Edustukset

- Puheenjohtaja toimi Helsingin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusneuvottelukunnan varapuheenjohtajana.
- Toiminnanjohtaja toimi adoptiolautakunnan täysistunnon jäsenenä (varajäsen Vilppu Järvinen)
- Toiminnanjohtaja toimi jäsenenä viranomaisten kansallisessa sateenkaariverkostossa
- Toiminnanjohtaja toimi yhdistyksen edustajana Monimuotoiset perheet –verkostossa
- Toiminnanjohtaja ja viestintäpäällikkö toimivat Setan koordinoimassa sateenkaarivaikuttamistyön verkostossa
- Viestintäpäällikkö edusti Kanadan suurlähettilään sateenkaariperhe-teemaisessa aamiaistilaisuudessa Helsinki pride –viikolla
- Viestintäpäällikkö aktiivisesti mukana Vastavoima anti-gender-liikkeelle –verkostossa, jota vetävät Helsinki pride ja Naisjärjestöjen Keskusliitto
- Erityisasiantuntija toimi Suomi.fi: Lapsen saamisen -verkostossa
- Erityisasiantuntija toimi parinkymmenen perhejärjestön muodostamassa Kannustavan vanhemmuuden -verkostossa
- Hallituksen jäsen Krister Karttunen toimi Lastensuojelun Keskusliiton Lapsi- ja perhepolitiikan työryhmässä ja Lapsen oikeuksien sopimuksen työryhmässä.

Keskeiset yhteistyötahot vaikuttamistyössä

- Monimuotoiset perheet -verkosto
- Seta ja muut sateenkaarijärjestöt
- Väestöliitto
- Lastensuojelun keskusliitto
- Soste
- Adoptioperheet ja muut adoptiotoimijat
- Lapsettomien yhdistys Simpukka
- Julkiset lapsettomuusklinikat
- transpoliklinikat

[1] Tiedotteet luettavissa kotisivuilla ja STT Info -palvelussa

3. Ammatillisen työn kehittäminen

3.1. Koulutukset, tapahtumat ja kehittämistilaisuudet ammattilaisille

Yhdistys pyrkii vaikuttamaan sateenkaariperheiden hyvinvointiin myös kehittämällä ammatillista työtä esimerkiksi kouluttamalla ammattilaisia, osallistumalla ammatillisille päiville ja messuille sekä tuottamalla tietomateriaaleja ammattilaisten työn tueksi.

Vuoden 2025 toimenpiteet:

- Ammatillisia koulutuksia sateenkaariperheistä järjestettiin vuonna 2025 yhteensä 13 kappaletta. Koulutuksista Tampereen kaikki kolme koulutusta tapahtuivat kasvotusten, kaikki muut koulutukset olivat etänä. Etäkoulutuksista neljä oli valtakunnallisia, yksi kohdistui Lapin, yksi Vantaa-Keravan, yksi Länsi-Uudenmaan ja kolme Varsinais-Suomen hyvinvointialueiden ammattilaisille. Koulutuksiin osallistui yhteensä 516 henkilöä. Lisäksi koulutuksista viisi tallennettiin ja niitä katsoi meille tuntematon määrä ihmisiä. Yhdistyksen koulutuksista saatu palaute on ollut hyvää. Koulutussisältöjä on kehitetty koulutuspalautteen, tutkimushankkeesta saadun tiedon ja perheiden kokemusten pohjalta.
- Osallistuttiin kaksipäiväisille Sosiaalialan ammattipäiville Tampereella. Siellä käytiin keskusteluja 180 ammattilaisen kanssa. Kumppanuusvanhemmuus oli monelle tuntematon perhemuoto. Osallistujia kiinnostivat etenkin sateenkaarinuorten asiat ja perhehoito.
- Ammatillisen työn kehittämiskeskusteluita käytiin Helsingin perheoikeudellisen yksikön, HUSin lapsettomuusklinikan ja Sukupuoli-identiteetin tutkimuspoliklinikoiden kanssa.
- Muutenkin koulutustoiminta on jälleen alkanut hiukan kasvaa erityisasiantuntijan työnkuvan mukana.
- Kerättiin tiedot Suomessa sateenkaareville nuorille toimintaa järjestävistä tahoista, jotta päästään 2026 tarjoamaan heille Lapsiperheellistymisen ABC –tilaisuuksia. Sovittiin alustavasti tilaisuuksien järjestämisestä verkkonuorisotalo Loisteen ja Loisto setlementin (mm. Poikien ja tyttöjen talot) kanssa.

3.2. Tietomateriaalit ammattilaisille

Yhdistys julkaisee kohdennettua tietoa sateenkaariperheistä eri ammattiryhmille ja eri elämäntilanteisiin liittyen. Osa julkaisuista puhuttelee suoraan ammattilaisia. Myös seuraavassa luvussa 4.1. luetellut perheille suunnatut julkaisut palvelevat perheiden kanssa työtä tekeviä ammattilaisia. Julkaisut voivat olla sähköisiä tai perinteisiä.

Vuoden 2025 toimenpiteet:

- Yhdistyksen olemassa olevia ammatillisia oppaita ja esitteitä jaettiin koulutusten, messujen ja ammatillisten päivien yhteydessä, sekä lähetettiin niitä tilanneille.

4. Neuvonta ja valmennus

4.1. Neuvonta- ja tukimateriaalit kohderyhmille

Yhdistys julkaisee tieto- ja tukimateriaaleja kohdennetusti eri perhemuodoille ja eri perhe- ja suhdetilanteisiin. Materiaalit tarjoavat sekä tietoa lainsäädännöstä, perhebyrokratiasta, perheellistymistavoista ja palveluista että tukea ja ideoita kehittää yksilöiden ja perheiden valmiuksia vahvistaa ja kohdata erilaisia suhde- ja perhetilanteita. Julkaisut voivat olla sähköisiä tai perinteisiä.

Vuonna 2025 julkaissut materiaalit:

- Yhdistyksen verkkosivujen uudistuksen yhteydessä uudistettiin merkittävällä tavalla seuraavat perheille suunnatut tietokokonaisuudet:
  - Lapsiperheellistymisen ABC
  - Perheen byrokratia ja etuudet
  - Usein kysytyt kysymykset (aivan uusi osio)
- Kehitettiin Suomi.fi-palvelun Lapsen saamisen opasta saatujen palautteiden pohjalta.
- Kuvattiin Zoturi Oy:n kanssa kahdeksan sateenkaariperheen vanhemmille ja sateenkaariperhettä suunnitteleville suunnattua psykoedukaatio-videota, jotka tulevat hyvinvointialueiden käyttöön ja mm. Omaperhe, normaali.fi ja enjaksa.fi -sivuille sekä yhdistyksen omaan käyttöön. Videot julkaistaan alkuvuonna 2026.

4.2. Neuvontapalvelu

Varsinaiseen neuvontapalveluun kuuluu puhelinpäivystys kahtena päivänä viikossa ja neuvontasähköpostiosoite. Yhdistyksen neuvontatyötä tehdään kuitenkin erittäin merkittävissä määrin useissa eri yhteyksissä ja eri toimijoiden toimesta. Paikallistiimien aktiivit ja ryhmienvetäjät antavat neuvontaa paikallistasolla. Yhdistyksen työntekijät, puheenjohtaja ja hallituksen jäsenet antavat neuvontaa valtakunnallisemmalla tasolla, ja esimerkiksi perhevalmennusten, luentojen, leirien ja Pride-tapahtumien yhteydessä.

Kirjallisiin kysymyksiin vastattiin muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta viikon kuluessa. Moni vastausviesti poiki uusia kysymyksiä, yhä useampi edellytti yhteydenottoja ulkopuolisiin tahoihin. Neuvonnan yhteydenotot poikivat usein lisäselvitystarpeita ja neuvontaa tekevän henkilön yhteydenottoja eri viranomaistahoihin. Erityisesti asioita selvitettiin Digi- ja väestötietoviraston, Kelan, kansainvälisten sijaissynnytysorganisaatioiden ja hedelmöityshoitoklinikoiden kanssa.

Osan kanssa neuvontaa tehtiin sekä puhelimitse että sähköpostin kautta. Moni puhelimitse yhteydessä ollut sai mm. materiaaleja tai faktojen koonnin sähköpostitse. Kumppanuusvanhemmuutta suunnittelevien oli mahdollista tavata henkilökohtaisesti työntekijää. Tätä mahdollisuutta käytti vuoden aikana 31 ihmistä 18 eri perhekunnasta. Palvelua ei juurikaan mainostettu sosiaalisessa mediassa, ainoastaan lähinnä mainittiin ennakkovalmennuksessa ja verkkosivuilla, mikä varmasti vaikuttanut varausten määrään.

Suurin osa neuvonnan yhteydenotoista liittyi hedelmöityshoitoihin, erityisesti julkisiin hoitoihin hakeutumiseen ja niiden saatavuuteen sekä kumppanuusvanhemmuuteen. Kumppanuusvanhemmuutta koskevat yhteydenotot koskivat erityisesti vanhemmuuskumppanin löytämistä, perhemuodon rajoja ja mahdollisuuksia, vanhempien välistä tutustumista, aiesopimuksen tekemistä ja hedelmöityshoitojen saatavuutta. Moni kysymys koski vanhemmuuteen vahvistamista ja huoltajuutta ja perhevapaita. Etenkin alkuvuodesta tuli yhteydenottoja maailmantilanteen vuoksi ahdistusta ja vähemmistöstressiä kokevilta transfeminiineiltä. Yhä useammin neuvonnantarve koski kansainvälisiä sijaissynnytysjärjestelyjä, perheen sisäistä munasolun lahjoittamista ja transihmisten sukusolujen tallettamista ja miesten raskautumista. Kahden kulttuurin perheiden kansainvälisiin asioihin liittyvien yhteydenottojen

määrä jatkoi kasvuaan, kuten myös kysymykset turvapaikan ja oleskeluluvan saamisen mahdollisuuksista tai avuntarpeesta niiden suhteen. 6% yhteydenotoista tapahtui englannin kielellä.

Taulukossa ainoastaan neuvontapalvelun työntekijän antama neuvonta

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Puhelinpäivystys	53	66	64	78	61	92	101
Neuvontasähköposti	589	597	616	675	634	667	680
Neuvontatapaamiset			10	33	26	28	25
Neuvonta-chat		55	115				
Yhteensä	642	718	805	786	721	787	**806**

4.3. Sateenkaariperheiden perhevalmennus

Kurssi on laajuudeltaan 20 oppituntia ja se on suunnattu kaikille lasta suunnitteleville, lasta odottaville ja lapsen hiljattain saaneille perheille. Kouluttajina kursseilla toimivat yhdistyksen työntekijät ja kokemuskouluttajina tavalliset sateenkaariperheiden vanhemmat. Kurssilla tarjotaan tietoa erityisesti sateenkaariperheiden lapsiperheellistymiseen liittyvistä erityiskysymyksistä, käydään läpi perheiden oikeuksia etuuksiin ja huomioitavia asioita etuuksien haussa sekä syntymässä olevan lapsen juridisen tilanteen turvaamiseen liittyvissä hakemuksissa, sateenkaariperheiden aikuisten välisiä suhteita, suunnitelmia ja sopimuksia jne. Sateenkaariperheiden oma perhevalmennuskurssi tukee perheiden ongelmien ennaltaehkäisyä, palveluneuvontaa ja toimii myös vahvana vertaistuen paikkana ja mahdollisuutena muodostaa vertaisverkostoja, jotka kokemusten mukaan helposti jatkuvat koko lasten lapsuuden ajan. Valmennus ei korvaa kunnan järjestämää synnytys-/perhevalmennusta vaan täydentää sitä.

Sateenkaariperheiden perhevalmennuskurssi järjestettiin toimintavuoden aikana kaksi kertaa (keväällä ja syksyllä). Kevään kurssi järjestettiin verkkokurssina, ja siihen osallistui 32 osallistujaa 17 perhekunnasta. Syksyn kurssi järjestettiin viikonloppukurssina Helsingissä, ja siihen osallistui 31 henkilöä 17 perhekunnasta. *Yhteensä osallistujia oli siis 63 henkilöä.* Molempien kurssien osallistujille luotiin oma WhatsApp-keskusteluryhmässä keskinäistä vertaistukea ja yhteydenpitoa varten.

4.4. Kumppanuusvanhempien ennakkovalmennus

Ennakkovalmennus kumppanuusvanhemmuuteen -kurssilla käydään läpi valtava määrä tietoa, jota jokainen kumppanuusvanhemmuutta harkitseva tai suunnitteleva tarvitsee. Ennakkovalmennuksessa osallistujat saavat luotettavaa tietoa ja ohjeita liittyen lapsiperheellistymistapoihin, perhelainsäädäntöön ja -etuuksiin, perhedynamiikkaan sekä lapsen etuun ja oikeuksiin. Valmennus antaa tuleville vanhemmille valmiuksia ristiriitojen ratkaisemiseen ja lapsen edun pitämiseen perheen päätöksenteon keskiössä. Mikä tärkeintä osallistujat pääsevät myös verkostoitumaan ja jakamaan ajatuksia muiden kumppanuusvanhemmuutta suunnittelevien kanssa ja kuulevat kumppanuusperheiden oikeita kokemuksia.

Toimenpiteet vuonna 2025:

- Järjestettiin kaksi kurssia. Kevään viikonloppukurssille Helsingissä osallistui 21 henkilöä 15 perhekunnasta. Syksyn kurssi järjestettiin etäkurssina verkossa, ja siihen osallistui 38 henkilöä 31 perhekunnasta. Yhteensä osallistujia oli 59.

4.5. Miten lapsia tehdään? -tilaisuudet

Miten lapsia tehdään? -tilaisuudet ovat yhden illan avoimia keskustelutilaisuuksia, joissa kerrotaan sateenkaariperheellistymisen mahdollisuuksista ja annetaan perhettä suunnitteleville mahdollisuus kysyä asiantuntijalta. Perhevalmennuksen tavoin ne toimivat usein sisäänheittäjinä yhdistyksen toimintaan. Miten lapsia tehdään? -tilaisuuksien nimi päätettiin muuttaa Lapsiperheellistymisen ABC (sateenkaari-ihmisille). Jatkossa tilaisuuksista tullaan käyttämään uutta nimeä. Tilaisuudet vuonna 2025 keräsivät *yhteensä 16 osallistujaa*.

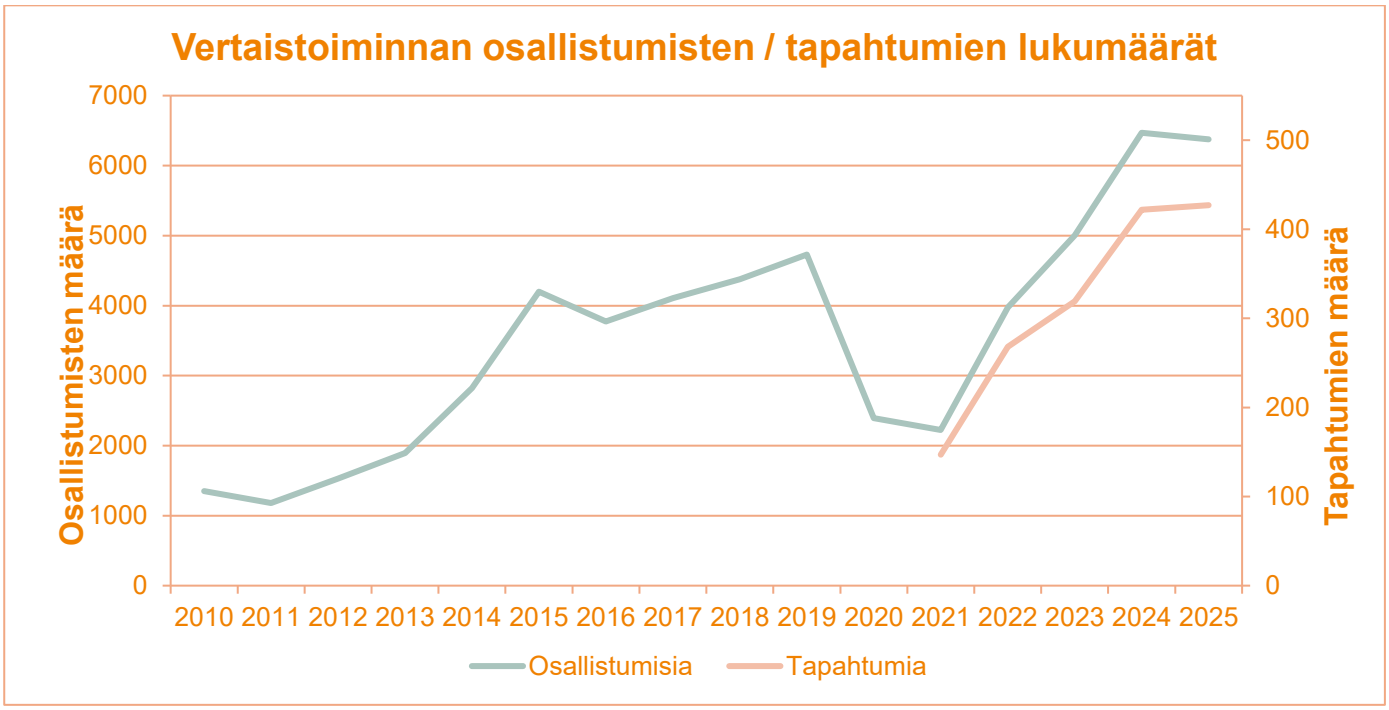
- Oulun Priden tilaisuuteen osallistui 11 henkilöä
- Helsinki Priden Miten miehet tekevät lapsia -tilaisuuteen osallistui 5 henkilöä

5. Monimuotoista vertaistoimintaa

Valtaosan sateenkaariperheiden vertaistoiminnasta toteuttavat vapaaehtoisista koostuvat paikallistiimit. Vuonna 2025 paikallistiimejä oli neljällätoista paikkakunnalla, joista vertaistoimintaa järjestettiin kahdellatoista eri paikkakunnalla. Vertaistoimintaa koordinoi yhdistyksen vapaaehtoistoiminnan koordinaattori.

***Huom**: Alla olevassa tilastossa ei ole mukana perhesuhdekeskuksen osallistumisia. Ne on raportoitu omassa toimintakertomuksessa liitteestä 2.*

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Osallistumiset yhteensä:	2391	2224	3975	5002	6469	6377
Tapahtumien lukumäärä:		147	268	319	422	427

Vuonna 2025 vertaistoiminnan osallistumisten ja myös tapahtumien määrät pysyivät edellisen vuoden korkeissa lukemissa (yli 6000 osallistumista).

Vuonna 2022 käyttöön otettujen turvallisemman tilan periaatteita on ylläpidetty kaikessa toiminnassa, vapaaehtoisia on edelleen koulutettu niiden käytöstä ja kaikkia aloittavia vapaaehtoisia pyydetään suorittamaan turvallisemman tilan -koulutus yhtenä ensimmäisistä perehdytystoimenpiteistä. Vapaaehtoisille on lisäksi tarjottu koulutuksia sukupuolen moninaisuudesta, antirasismista, esteettömyydestä ja saavutettavuudesta. Turvallisuutta luotiin myös joukolla muita toimenpiteitä, joilla ohjeistettiin tapahtumien järjestäjiä, kuten:

- muuttamaan eri tapahtumatilojen WC:n sukupuolineutraaleiksi tilaisuuksien ajaksi
- järjestämään suurimmaksi osaksi osallistujille maksutonta ohjelmaa
- järjestämään tapahtumat esteettömissä tiloissa aina kun se on mahdollista
- lisäämään tapahtumailmoituksiin tieto esteettömyydestä ja saavutettavuudesta sekä turvallisemman tilan periaatteista

5.1. Vertaistoimintaa erityisryhmille

Sukupuolen moninaisuus

Sukupuoleltaan moninaisten perhekahvila järjestettiin Helsingissä vuoden aikana yhteensä 2 kertaa. Perhekahviloissa kävi yhteensä 24 ihmistä, joista lapsia oli 11 ja aikuisia 13. Prideviikolla järjestettiin sukupuoleltaan moninaisten tapahtuma, johon osallistui 12 lasta ja 11 aikuista.

Keväällä järjestettiin sukupuolen tulevaisuus –seminaari, johon osallistui 40 aikuista, sitä seurasi prideviikolla sukupuolen tulevaisuus- launching, jossa osallistuija oli 15.

Kumppanuusvanhemmuus ja apilaperheet

Syksyllä 2024 kumppanuusperhehankkeen vapaaehtoiset siirtyivät osaksi sateenkaariperheiden paikallistiimejä.

Vuonna 2025 järjestettiin kuusi kumppanuusperhetapahtumaa, kolme perhetapaamista, yksi aikuisille kohdistettu kumppanuusvanhemmuusilta ja kaksi suunnittelijoille suunnattua keskustelu ja speed date -tapahtumaa . Näissä yhteensä osallistujia oli 68.

Kumppanuusperheille on myös WhatsApp-vertaisryhmät Helsingissä ja Tampereella. Turun seudulla asuville perustettiin myös oma ryhmä, ja siihen ovat tervetulleita myös kumppanuusvanhemmuutta suunnittelevat.

Sijaissynnytysperheet

Työntekijävetoisesti järjestettiin yhteistyössä Lapsettomien yhdistys Simpukan kanssa teemapäivä sijaissynnytyksen avulla lapsen saaneille ja aktiivisessa sijaissynnytysprosessissa oleville. Helsingissä pidettävään teemapäivään osallistui 11 perhettä, joista miesparien perheitä oli neljä. Päivästä inspiroituneena vapaaehtoiset käynnistivät sijaissynnytysperheiden verkkovertaiskokoontumiset osana Simpukan toimintaa.

Muut erityisryhmät

Myös erityisryhmille suunnatusta vertaistoiminnasta suurimman osan järjestävät paikallistoiminnasta vastaavat paikallistiimit. Tarjolla on monenlaista toimintaa erityisryhmille, kuten perheellistymisen alkutaipaleella oleville, iseille tai isyydestä haaveileville, yhden vanhemman perheille, myöhäisheränneille, polyperheille, sosiaalisille vanhemmille ja koululaisille. Paikallistiimien järjestämästä toiminnasta tarkemmin luvussa 5.4. ja liitteessä 1.

Muun kielistä toimintaa toteutui Helsingissä venäläisen perhekahvilan muodossa, joka järjestettiin 7 kertaa vuoden aikana. Perhekahviloita ja avoimia perhetapaamisia ohjattiin toteuttamaan monikielisinä vapaaehtoisten kielitaidon sen mahdollistaessa ja tämä huomioitiin myös tapahtumaviestinnässä.

Esteettömyyteen ja saavutettavuuteen kiinnitettiin huomiota esimerkiksi kannustamalla tapahtumien ja tapaamisten järjestämistä mahdollisimman esteettömissä tiloissa. Tapahtumaviestinnässä kirjattiin esteettömyyskuvaukset tapahtumatietojen yhteyteen.

5.2. Verkkovertaistoiminta

Sosiaalisessa mediassa Facebook-ryhmät ja -yhteisöt ovat tärkeä vertaistuki- ja viestintäkanava. Suurimmalla osalla paikallistiimeistä on käytössään oma ryhmä tai yhteisösivu, osalla käytössään on ollut myös Instagram-tili. Suluissa (seuraajaa/+-kasvu edeltävään vuoteen verrattuna):

- Paikallistiimien Facebook –yhteisösivut ja seuraajamäärä 2025 vuoden lopussa: Helsinki (483/-10), Häme (84/+5), Joensuu (53/-1), Jyväskylä (129/+8), Kymenlaakso (167/-2), Oulu (139/+7), Porvoo (32/+1), Seinäjoki (104/-3), Tampere (341/+2), Turku (249/-1)
- Paikallistiimien ylläpitämät Facebook -ryhmät ja jäsenten määrä 2025 vuoden lopussa (suluissa): Helsinki (483/+18), Joensuu (13/+0), Jyväskylä (57/-1), Keski-Uusimaa (33/-1), Kokkola (35/+2), Kuopio (74/+2), Rovaniemi (20/+0), Turku (158/-1)
- Instagram -tili ja seuraajamäärä 2025 vuoden lopussa (suluissa): Tampere (709/+114), Jyväskylä (182/+55), Joensuu (137/+1), Länsi-Pirkanmaa (255/+69), Oulu (466/+161)

Lisäksi Facebookissa on sateenkaariperheyteen liittyviä ryhmiä, joista osa on vapaaehtoisten ylläpitämiä ja koordinoimia. Ryhmät on koottu yhdistyksen verkkosivuille. Lisäksi paikallistiimien viestintäkanavien suorat hyperlinkit löytyvät päivitetyltä paikallisen vertaistoiminnan verkkosivulta, ja päivitetystä uutiskirjeen tapahtumaosiosta.

Näiden lisäksi osa perhevalmennuksista, rakkaussuhdetoiminnasta ja erokursseista järjestettiin verkossa.

5.3. Leirimuotoinen vertaistuki

Leiritoimintaa järjestivät paikallistiimit, niiden vapaaehtoisista koostuvat leirityöryhmät sekä paikallistiimeistä itsenäiset muut vapaaehtoiset. Vuoden aikana järjestettiin yhteensä 8 leiriä (edellisenä vuonna kuusi leiriä):

- Aikuisten mökkiviikonloppu Sappeella 7.2.-9.2.2025 (9 osallistujaa)
- Transmaskuliinien vanhemmuusviikonloppu 16.-18.5.2025 (13 osallistujaa)
- Perheiden pääsiäisleiri 20.4.-21.4.2025 (31 osallistujaa)
- Pyöräretki Hailuodolle 24.7.-27.7.2025 (8 osallistujaa)
- Aikuisten toiminnallinen ja vertaistuellinen viikonloppu Kouvolassa 31.10.-2.11.2025 (10 osallistujaa)
- Kumppanuusperheiden leiri 31.7.–3.8.2025 (22 osallistujaa)
- Tampereen sateenkaariperheleiri 22.-24.8.2025 (48 osallistujaa)
- Translasten ja -nuorten sekä transaikuisten perheiden leiri 11.-14.9.2025 (36 osallistujaa)

Toimintavuoden aikana tuotettiin yhteensä 566 henkilöleirivuorokautta ja leireille osallistui yhteensä 177 henkilöä.

Joulukuussa 2025 valmistui ja julkaistiin leiriohjeistus, jonka tarkoituksena on helpottaa vapaaehtoisten leirien järjestämistä ja suunnittelua. Hallituksessa vahvistettiin loppukeväästä pysyvämmäksi tarkoitettu rahoitusmalli leirien järjestämiseen.

5.4. Vapaaehtoisesti toteutettu paikallinen vertaistoiminta

Paikallisen vertaistoiminnan suunnittelusta ja järjestämisestä huolehtivat kunkin paikkakunnan vapaaehtoiset, jotka yhdessä muodostavat paikallistiimin. Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori koordinoi paikallistiimien toimintaa. Neljällä paikkakunnalla kaupunki tukee paikallistoimintaa avustuksilla, joilla kustannetaan oman kaupungin toiminnan toimintakuluja.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Helsinki	2830	1227	1189	2090	2838	2393	1916
Joensuu	101	125	58	66			
Jyväskylä	56	30	19		66	268	352
Kanta-Häme	85	40	39	69	115	63	91
Keski-Uusimaa	20					9	10
Kokkola							
Kuopio	56	34	51	62	27	22	20
Kymenlaakso	15	8			53	60	20
Mikkeli							
Nokia					90	267	145
Oulu	204	56	87	75	331	1699	2162
Pori	70						
Porvoo				25			
Rovaniemi	8	2	17		41	58	112
Seinäjoki	10						
Tampere	492	225	289	882	993	1023	1045
Turku	96	43	108	286	306	552	393

Vuoden aikana toimintaa järjesti kaksitoista paikallistiimiä. Toimintaa järjestettiin säännöllisesti Helsingissä, Kanta-Hämeessä, Keski-Uudellamaalla, Länsi-Pirkanmaalla, Oulussa, Tampereella ja Turussa, Rovaniemellä ja Jyväskylässä. Pienimuotoisemmin tapaamisia järjestettiin Kuopiossa. Kymenlaakson, Kokkolan, Porvoon ja Joensuun paikallistiimit eivät järjestäneet toimintaa laisinkaan. Paikallistiimeissä toimi vuoden aikana yhteensä 124 vapaaehtoista.

Suosittuja toimintamuotoja olivat erilaiset retket luontoon, teatteriin, sisä- ja ulkoleikkipuistoihin. Perhetapaamiset ja perheretket kuuluivat osaksi lähes kaikkien paikallistiimien toimintaa. Perhekahvilat pyörivät Helsingissä, Jyväskylässä, Oulussa ja Tampereella, Turussa ja vertaisryhmistä kokoontui Tampereella, Oulussa, Jyväskylässä ja Helsingissä Alkutaival sekä Helsingissä ja Oulussa lisäksi sosiaaliset vanhemmat, sukupuoleltaan moninaiset vanhemmat ja myöhäisheränneet. Koululaisille ja aikuisille erityisesti suunnattua toimintaa järjestettiin Helsingissä, Oulussa, Tampereella, Nokialla ja Turussa.

Katso kunkin paikallistiimin omat toimintakertomukset liitteestä 1. “Paikallinen vertaistoiminta”.

5.5. Yhteisöllinen ja kulttuurinen toiminta

Kansainvälinen sateenkaariperhepäivä

Kansainvälisenä sateenkaariperhepäivänä perheet ympäri maailman kokoontuvat yhteen erilaisiin tapahtumiin, jotka ovat iloisia ja näkyviä koko perheen tapahtumia. Päivä toimii tutustumisen väylänä ihmisille sekä näkyvänä tapahtumana se lisää ihmisten tietoisuutta sateenkaariperheistä. Tietoisuus vähentää taas ennakkoluuloja ja lisää sateenkaariperheiden hyvinvointia. 4.5.2025 tapahtumaa vietettiin 15.:ta kertaa. Vuoden 2025 Sateenkaariperhepäivän kansainvälinen teema on ”We are family” ja tapahtumia järjestettiin ympäri Suomen seuraavasti tapahtumien kerätessä *yhteensä 192 osallistujaa*:

- Helsingissä kumppanuusperheiden perhekahvila
- Jyväskylässä Sateenkaariperhepäivän juhla Mäki-Matissa
- Kuopiossa Kansainvälisen sateenkaariperhepäivän perhetapaaminen
- Oulussa Tutustu Oulun sateenkaarevaan toimintaan ja muihin sateenkaareviin aikuisiin
- Oulussa Sateenkaariperhepäivän juhlat Vihreällä talolla, perhetapaaminen

- Tampereella sateenkaariperhepäivän tapahtuma ja disko
- Kuopiossa perhetapaaminen
- Turussa sateenkaariperhepäivän piknik

Pride-tapahtumiin perhesisältöjä

Vuonna 2022 lanseeratun #PerhePride-tunnisteen käyttöä jatkettiin. Kahdeksalla paikkakunnalla tapahtumia järjestettiin paikallistiimiemme tuottamana.

- Hämeenkyrö Pride 13.6.2025
  - Länsi-Pirkanmaan tiimillä esittelypöytä (11 osallistujaa)
- Sastamala Pride 7.6.2025
  - Osallistuminen Pride-kulkueeseen
  - Perhepicnic (14 osallistujaa)
- Manse Pride 8.-14.6.2025
  - Perheiden päivä Manse Pride viikolla (120 osallistujaa)
  - Pride piknik ja jatkot (30 osallistujaa)
  - Erityisasiantuntija toimi panelistina Sinuiksi ry:n järjestämässä Perheitä sateenkaaren väreissä ennen ja nyt - Lapsiperheellistymisen mahdollisuudet ja haasteet sateenkaari-ihmisillä -paneelissa.
- Helsinki Pride 23.–29.6.2025
  - Helsingin paikallistiimi järjesti Helsinki Pride –viikon aikana perhekahvilan, kumppanuusvanhemmuusillan, koululaisperheiden retken vesipuistoon, alkutaival-tapaamisen, sirkustyöpajan, lukupiirin, miten Miehet tekee lapsia -luennon, isätapaamisen, uusperheiden perhekahvilan ja aikuisten juttutuokion ja koko perheen retken Fazerilaan. 9 vertaistapahtumaan/-tapaamiseen osallistui yhteensä 200 henkilöä.
  - Työntekijöiden ja vapaaehtoisten voimin pidettiin puistojuhlassa esittelypöytää. Sen yhteydessä järjestettyyn visailuun tuli 591 vastausta
- Nokia Pride 12.7.2025
  - Puistojuhlan ständi ja picnic (39 osallistujaa)
- Hamina Pride 7.6.2025
  - Koju puistojuhlassa
- Oulu Pride 3.-10.8.2025
  - Alkutaival
  - Retki Leo’s leikkimaahan (26 osallistujaa)
  - Helminauha – vertaisryhmä (19 osallistujaa)
  - Miten Lapsia tehdään? (11 osallistujaa)
  - Sateenkaareva satutuokio (17 osallistujaa)
  - Sateenkaariperhekahvila (8 osallistujaa)
  - Sosiaalisten vanhempien vertaistapaaminen (4 osallistujaa)
  - Väkivaltaa sateenkaaren alla –luento (18 osallistujaa)
  - Värikylpy /taaperot (9 osallistujaa)
  - Värikylpy/vauvat (14 osallistujaa)
  - Minikuvaus (7 osallistujaa)
  - Taidepäiväkirja -työpaja (10 osallistujaa)
  - Sateenkaariperheet kulkueessa (90 osallistujaa)
  - Puistojuhlan perhealue (520 osallistujaa)
  - Perhebrunssi (15 osallistujaa)
  - Sateenkaareva fantasialukupiiri (15 osallistujaa)
  - Sateenkaareva lukupiiri (23 osallistujaa)
  - Itsellisten vanhempien olohuone (10 osallistujaa)
  - Vihreän talon perhetapaaminen (15 osallistujaa)
- Turku Pride 25.-31.8.2025

    - Erityisasiantuntija piti puheenvuoron ja toimi panelistina Sateenkaari terveydenhuollossa –keskustelutilaisuudessa, jonka järjestivät Turun Queer Kinky -yhteisö, Turun seudun Seta ry ja Turku Pride. Tilaisuudessa käydyistä puheenvuoroista ja keskusteluista koottiin kannanotto, joka luovutettiin turkulaisille terveydenhuollon päättäjille.
- Jyväskylä Pride 2.-8.9.2025
    - Ilma-akrobatian kokeilutunti sateenkaariperheiden lapsille (15 osallistujaa)
    - Sateenkaariperheet Priden puistossa (350 osallistujaa)
    - Prideviikon perhekahvila Mäki-Matissa (69 osallistujaa)

6. Vertaistoiminnan kehittäminen

Yhdistyksen vertaistoiminta on suurilta osin vapaaehtoisten suunnittelemaa ja toteuttamaa toimintaa. Vapaaehtoiset kuuluvat yhdistyksen kohderyhmään ja toimivat näin ollen vertaisohjaajina. Paikallisen vapaaehtoisvetoisen vertaistoiminnan lisäksi vapaaehtoiset toimivat myös työntekijävetoisessa valtakunnallisessa vertaistoiminnassa. Vertaistoiminnan kehittämisestä vastaa vapaaehtoistoiminnan koordinaattori.

Vuonna 2025 sateenkaariperhetoiminnassa:

- Oli mukana vapaaehtoista 124 (ei sisällä vapaaehtoisia lastenhoitajia eikä kaikkia kokemuskouluttajia), joista
    - Uusia toimintakauden aikana aloittaneita vapaaehtoisia oli 44
    - Toimintakauden aikana lopetti 14 vapaaehtoista
- Valtaosa vapaaehtoisista on allekirjoittanut vapaaehtoissopimuksen ja heidät on liitetty vapaaehtoisrekisteriin
- Vapaaehtoisille toteutettiin vapaaehtoiskysely verkkolomakkeella loppuvuodesta 2025, johon vastasi 20 vapaaehtoista
- Vertaistoiminnan kehittämisen keskiössä oli toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpaneminen sekä tapahtumaviestintä
- Vapaaehtoisille oli käytössä työvälineinä vertaistoiminnan järjestämiseen
    - Sateenkaariperheiden vapaaehtoisen opas
    - Vapaaehtoisille oli käytössä työvälineeksi tapahtumajärjestämisen tarkistuslistoja, johon sisältyy myös huomioitavat yhdenvertaisuusasiat, näiden kehittämistä edelleen jatketaan
    - Vapaaehtoisille oli tarjolla verkkosivuilla materiaalipankki, joka toimii sateenkaariperhetyön vapaaehtoisten työvälineenä. Materiaalipankkia kehitetään ja päivitetään aktiivisesti.
    - Vapaaehtoisen materiaalipankista vapaaehtoiset löytävät
        - kaikki toimintaa ohjaavat periaatteet ja ohjeet
        - päivitetyn vapaaehtoisen oppaan
        - verkkokoulutuksia
        - sekä muuta toiminnassa hyödynnettävää materiaalia
        - ajankohtaiset vapaaehtoistoiminnan tapahtumat ja ilmoittautumiset koulutuksiin ja muihin vapaaehtoisille suunnattuihin tapahtumiin
    - Tapahtumaviestinnän työkaluja kehitettiin ja visuaalisen viestinnän ohjelman Canva Pro -tunnuksia tarjottiin tiimien käyttöön osana Sateenkaariperheet ry:n suunnittelutiimiä, jossa käytössä on brändin mukaiset fontit, väripaletit ja logot sekä erilaisia mallipohjia helpompaan tapahtumaviestinnän toteuttamiseen
    - Sateenkaariperheiden vapaaehtoistyön perehdytyskoulutus järjestettiin helmikuussa ja syyskuussa uusille vapaaehtoisille
    - Uusille vapaaehtoisille ohjattiin perehdytyksen alkuvaiheessa suorittamaan turvallisemman tilan -koulutus verkkotallenteena
    - Setan ryhmänohjaajakoulutusta ja kokemuskouluttajien koulutuksista tieto välitettiin vapaaehtoisille
- Vapaaehtoisten hyvinvointia ja jaksamista tuettiin
    - Kaikille vapaaehtoisille lähetettiin joulunajan muistaminen
    - Suurimmalle osalle annettiin Sateenkaariperheet -T-paita vuoden aikana, muutamia, joiden koot olivat loppu, jaetaan vielä vuonna 2026
    - Vapaaehtoisille tarjotaan mahdollisuuksia virkistäytymiseen
    - Tuetaan vapaaehtoisten ryhmäytymistä
    - Järjestetään vapaaehtoisen ja vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin välisiä yksilöllisiä kehityskeskusteluista tarpeen mukaan
    - Vapaaehtoisten palaute-/seurantakyselyt toteutetaan syksyisin

- Ylläpidetään vapaaehtoisten valtakunnallisia viestiryhmiä keskinäiseen vertaistukeen (WhatsAppissa)
- Kannustetaan vertaisoppimiseen toisiltaan ja kehitetään yhteistyötä yli tiimirajojen
- Tarjotaan työnohjauksellista tukea
- Vertaistoiminnan koordinaattorin vierailut paikkakunnilla (kaikki tiimit kerran vuodessa tai vähintään joka toinen vuosi) ja verkon kautta osallistuminen tiimitapaamisiin

Kehittämispäivät / -tapaamiset paikallistiimeille

- Järjestettiin kaksi vapaaehtoistoiminnan kehittämistapahtumaa:
  - 22.–23.3. vapaaehtoistoiminnan kehittämispäivät järjestettiin Tampereella Perhesuhdekeskuksen kanssa yhteistyössä. Kehittämispäivillä kaikki organisaation vapaaehtoiset kohtasivat, pääsivät tutustumaan toisiinsa ja kuulemaan erilaisista vapaaehtoisuuden muodoista.
    - Kehittämispäiville osallistui yhteensä 50 henkilöä
    - Vuonna 2025 kehittämispäivien koulutusten teemoja olivat esimerkiksi Viestintä, neuromoninaisuus ja antirasismi.
  - 15.11. syksyn toimintapäivän yhteydessä yhden päivän mittainen kehittämispäivä Helsingissä yhdistyksen toimistolla, johon osallistui 28 lasta ja 32 aikuista. Toimintapäivään kuului virkistymistä yhdessä perheen kanssa mm. sirkustyöpaja, retken leikkiluolaan ja askartelun parissa. Vapaaehtoisille päivään kuului lisäksi vapaamuotoista kuulumisten vaihtoa ja keskustelua oman tiimin toiminnasta.

Muut vapaaehtoisten koulutukset

- Uusille sekä tietoaan täydentäville vanhoille vapaaehtoisille järjestettiin keväällä ja syksyllä Sateenkaariperheiden vapaaehtoistyön perehdytyskoulutus.
- Vapaaehtoisille tarjottiin mahdollisuuksia ja kannustettiin kouluttautumaan esim. Setan ryhmänohjaaja- ja kokemuskouluttajakoulutuksissa sekä niiden täydennyskoulutuksissa
- Vapaaehtoisten aloitteesta järjestettiin Miten koulutetaan ammattilaisia kohtaamaan sateenkaariperheitä -koulutus.

7. Tukipalvelut

7.1. Viestintä

Vuonna 2025 viestinnän painopiste oli verkkosivu-uudistuksen toteuttaminen. Uudistus oli yhdistyksen suurin viestinnällinen kokonaisuus, ja sen vieminen maaliin aikataulussa oli vuoden tärkein viestinnän onnistuminen. Samalla jatkettiin sisäisen kriisiviestinnän kehittämistä sekä vapaaehtoistoiminnan viestinnän parantamista. Verkkosivu-uudistuksen vaatima työmäärä tarkoitti, että päivittäisviestinnälle, viestintäkampanjoille ja mediaviestinnälle oli vähemmän aikaa kuin yleensä. Tämä oli kuitenkin odotettavissa, eikä se heikentänyt viestinnän strategisten tavoitteiden saavuttamista. Luotiin ja toteutettiin toimintokohtaiset viestintäsuunnitelmat vapaaehtois- ja tapahtumaviestinnälle, vaikuttamistyölle ja Perhesuhdekeskukselle (ks. liite 2).

1. Tavoite: Viestintämme on saavutettavampaa (verkkosivut)

Vuonna 2025 toteutettiin laaja verkkosivu-uudistus, jonka tavoitteena oli parantaa yhdistyksen viestinnän saavutettavuutta, käytettävyyttä ja kohderyhmien tavoittamista. Edellinen sivusto oli uudistettu viimeksi 2016.

Trimedia vastasi verkkosivujen teknisestä toteutuksesta, saavutettavuusauditoinnista ja lopullisen saavutettavuusselosteen kokoamisesta. Auditoinnin perusteella sivusto saatiin vastaamaan kaikkia saavutettavuusvaatimuksia (WCAG), mikä on merkittävä parannus yhdistyksen digitaaliseen saavutettavuuteen. Uudistus kattoi sivuston rakenteen, ulkoasun, kontrastit, navigaation, lomakkeet, hakutoiminnot sekä sisältöjen selkeyttämisen.

Vuositasovertailua verkkosivuston datasta ei voitu tehdä, koska analytiikkajärjestelmä vaihtui kesken vuoden, mutta uudelta sivustolta kerätty data osoittaa aktiivista käyttöä ja laajaa kiinnostusta. Sivuston katselluimpia sivuja olivat mm. tapahtumakalenteri ja Lapsiperheellistymisen ABC (ed. ”Miten lapsia tehdään”) ja uutena koti-inseminaatio, materiaalisivut, neuvontapalvelut sekä jäseneksi liittymisen sivu, joka jälkimmäisenä osoittaa lisääntynyttä kiinnostusta jäseneksi liittymistä kohtaan (etusivulla heti painike). Keskeiset palvelut ja perheellistymistä koskevat tietokokonaisuudet ovat siis käyttäjille erityisen tärkeitä.

Jatko:

- Sivuston kääntäminen englanniksi 2026, jotta tieto ja toiminta ovat paremmin saavutettavissa myös niille, jotka eivät käytä suomea.
- Hakukoneoptimoinnin parantamiseen, jotta sisällöt tavoittavat entistä paremmin oikeat kohderyhmät.
- Mahdollisten jatkokehitystarpeiden arviointiin, kun käyttäjädataa ja palautetta kertyy lisää.
- Sivusto jatkaa Trimedian ylläpidossa

2. Tavoite: Työyhteisön kriisiviestintävalmiudet vahvistuvat

Vuotta 2025 määritti STEA-rahoituksiin kohdistunut leikkausuhka, joka lisäsi tarvetta vahvistaa riskienhallintaa ja kriisiviestintää. Vuonna 2025 valmistui yhdistyksen sisäinen kriisiviestintäohjeistus, joka sisältää pikaohjeen kriisitilanteisiin, ohjeistusta ennakointiin sekä riskien tunnistamiseen. Riskienhallinnalla vahvistetaan yhdistyksen valmiutta toimia yllättävissä tilanteissa, ja se otettiin aktiivisesti osaksi yhdistyksen prosesseja aina, kun tunnistettiin mahdollisia muutostilanteita.

Viestintäpäällikkö osallistui aktiivisesti Helsinki Priden ja NJKL:n ylläpitämään Vastavoima anti-gender-liikkeelle -verkostoon. Väitöskirjatutkija Matti Pihlajamaata pyydettiin kouluttamaan työyhteisöä anti-genderistä ilmiönä. Verkostosta saatuja oppeja anti-gender-liikehdinnän ja

sateenkaarivihamielisyyden torjumiseksi tullaan jalkauttamaan yhdistyksen toimintaan vuoden 2026 aikana mm. vapaaehtoisille.

Työyhteisölle toteutettiin myös toista kertaa Combaro-kysely, jossa arvioitiin työyhteisöviestintää avoimuuden, selkeyden, johtamisviestinnän dialogisuuden, osallisuuden ja yhteisöllisyyden näkökulmista (8 vastaajaa). Tulokset osoittivat myönteistä kehitystä usealla osa-alueella vuoteen 2024 verrattuna: Parannusta nähtiin tavoitettavuudessa, tiedon saatavuudessa ja matalammassa kynnyksessä esittää kysymyksiä ja nostaa esiin tarpeita. Henkilöstö koki olevansa paremmin perillä työyhteisön tilanteesta. Viihtyvyys ja kuuluvuuden tunne pysyivät hyvinä. Haasteena nousi kuitenkin kokemus palautteen vähyydestä ja yksin jäämisen kokemusten hienoinen lisääntyminen.

3. Tavoite: Viestintämme vapaaehtoisille on motivoivaa, luottamusta rakentavaa ja (viestintä)aktiivisuutta lisäävää

Vuoden 2025 suurin parannus vapaaehtoisviestintään oli tiimien hajanaisten WhatsApp-ryhmien kokoaminen yhteen paikkaan Sateenkaariperheiden WhatsApp-yhteisön alle. Näin vapaaehtoistoiminnan koordinaattori pystyy viestimään vapaaehtoisille monikanavaisemmin ja eri ryhmien ylläpito on helpompaa, jolloin resurssia säästyy itse tärkeimpään, eli vapaaehtoisten tukemiseen. Yhteisö tarjoaa vapaaehtoisille yhteydenpitomahdollisuuden ympäri Suomen.

Vapaaehtoiskyselyssä 2025:

- kokemus yhteisöllisyydestä oli hieman lisääntynyt (KA 3,56 → 3,70), motivaatio heikentynyt (KA 4,11 → 3,70). Kokemus työntekijöiden arvostuksesta 3,00 (2023) → 4,37 (2024) → 3,75 (2025).
- Viestintä- ja kanavataidoissa some-osaaminen (IG, Canva) notkahti hieman, mutta WhatsApp ja etäsovellukset (Teams/Zoom) koettiin helpoiksi.
    - Instagram-osaaminen (itsearvio): 4,44 (2023) → 4,07 (2024) → 3,60 (2025).
    - Canva-osaaminen: 3,69 (2023) → 3,81 (2024) → 3,00 (2025).
    - WhatsApp-viestintä ja Teams/Zoom koettiin vaivattomiksi (Teams/Zoom: 4,44 → 4,70 → 4,50).
    - Tapahtumakalenterin käytön sujuvuus: 4,63 (2023) → 3,85 (2024) → 3,55 (2025).
- Pohditaan 2026, miten viestinnän taitoja voidaan verestää (viimeksi viestintäkoulutusta 2023, jatketaan myös materiaalipankin kehittämistä). Jatketaan sellaisten viestintärakenteiden ylläpitoa ja uudistamista, mikä motivoi vapaaehtoisia.

Sateenkaariperhekyselyssä 2026 vapaaehtoisten osuus vuoteen 2024 verrattuna:

- ”Saan tarvitsemaani tietoa Sateenkaariperheet ry:n viestintäkanavista” (KA 4 → 4.03)
- ”Tarvitsemani tieto on helposti löydettävissä” (KA 3,77 → 3,8)

Mediaviestintä

Tuotokset ja tulokset 2025:

1. **Tiedotteita** lähetettiin STT infon kautta 2025: 0kpl (2024: 5kpl, 2023: 7kpl, 2022: 2kpl)
2. **Mediaseuranta (Retriever):** ”Sateenkaariperheet”-profiili mainittiin 687 kertaa (2024: 885, 2023: 897, 2022: 714) toimituksellisessa mediassa, ja osumat näytettiin 94.4M$^{-22\%}$ (2024: 124.1M, 2023: 104.3M) kertaa mahdollisille lukijoille/katsojille. Suurin osa artikkeleista julkaistiin Ilta-Sanomissa.
3. ”Sateenkaariperhe*” sanana esiintyi 167 kertaa (2024: 170, 2023: 144, 2022: 145). ”Kumppanuusvanhemmuus” esiintyi 77 kertaa (2024: 85, 2023: 80). ”Sijaissynnytys” 176 kertaa (2024: 258, 2023: 378).

4. Toimituksellisia mediaosumia, joissa näkyy joko yhdistys, joku toimihenkilöistä tai ydinviestimme oli toimintavuoden aikana 42 kappaletta (2024: 44kpl, 2023: 37kpl, 2022: 32kpl).
5. **Mielipidekirjoituksia** tehtiin ja julkaistiin 3kpl (HS, Aamulehti).

Viestintätoimenpiteet ja -kampanjat:

Ks. Vaikuttamisviestinnän toimenpiteet ja kampanjat luvussa 2

1. Hedelmöityshoitojen epäkohdista viestimistä (Kela-korvaukset, julkisen puolen hoidot)
2. Kunta- ja aluevaalit 2025
3. Eduskuntavaalivaikuttamisen aloitus
4. STEA-leikkausten vastainen kampanjointi (tj:n mielipidekirjoitus HS:ssä, some)
5. IFED 2025
6. Rinnakkaisjulkaisuja Helsinki Priden kanssa (äitienpäivä, transvanhemman päivä…), laaja tavoittavuus (1 postaus: 350k katselua)
7. Lahjoituskamppis pesäpallojoukkue Helsingin Puna-Mustat x Sateenkaariperheet, videoyhteistyötä yhdistyksen puheenjohtajan kanssa

Kanavat:

- *Uutiskirjeet:*
  - Vanhanmuotoinen uutiskirje eriytettiin kahteen uuteen kirjeeseen: *Sateenkaariperheissä tapahtuu* ja *Vaikuta kanssamme* –uutiskirjeeseen. Lähetettiin yhteensä 12 kpl, avausprosentti erinomainen (KA 44.4 %). Tilaajia yht. 2088^{+185}.
  - *Sateenkaariperheissä tapahtuu -uutiskirje:*
    - Lähetettiin 5 kpl yhteensä 18 682 vastaanottajalle vuoden aikana
    - Avausprosentti hyvä, 30.8 %, click rate 7.2 %
  - *Vaikuta kanssamme -uutiskirje:*
    - Lähetettiin 7 kpl yhteensä 11 205 vastaanottajalle vuoden aikana
    - Avausprosentti erinomainen, 53.5 %, click rate 3.1 %
- *Verkkosivut (kumppanuusvanhemmaksi.fi)*
  - Ylläpidetään Kumppanuusvanhemmaksi-hankkeen verkkosivua, pysynyt aktiivisena
  - Sivustolla 141 $354^{+2\%}$ uniikkia vierailijaa ja peräti 902 $635^{+142\%}$ käyntiä.
  - Hakupalvelussa 1473 rekisteröitynyttä käyttäjää. Hakupalvelun kirjautumissivu ollut suosituin sivustolla (89 671 kävijää)
- Sosiaalinen media 2025:
- *Instagram:* Instagram-tilin seuraajat 3213^{+750}. Tili jatkaa tasaista kasvua ja on yhdistyksen pääsomekanava. 2025 oli vähemmän resursseja someviestintään verkkosivu-uudistuksen vuoksi, mikä näkyy luvuissa.
  - Feed-julkaisut (18) ja tarinat (500+) tavoittivat 87.4K tiliä$^{-39\%}$. Instagram-profiilissa vierailtiin 5200 kertaa$^{-34\%}$.
- *Facebook:* Sateenkaariperheet ry -sivun seuraajat 5713^{-12}
  - Meta ei enää julkaise dataa tavoitetuista tileistä. Ei kasvua. Facebookissa korostuvat ”provosoivat” julkaisut ja eniten vihapuhetta synnytti transvanhemman päivän yhteistyöpostaus Helsinki priden kanssa. Näkyvyyttä on siis vaikea saavuttaa haluttujen kohderyhmien keskuudessa.
  - Metan datan mukaan sukupuolijakauma kanavissa Facebookissa n. 16%$^{-2\%}$ miehiä ja Instagramissa 12%$^{+1\%}$
  - *Threads:* ei aktiivista julkaisemista, mutta seuraajia kertynyt 570.
  - *LinkedIn:* ei aktiivista julkaisemista, seuraajia 180.

Muut viestintätoimenpiteet:

- Hallituksen päätösluettelot julkaistiin verkkosivuilla
- Yhdistys välittää tietoa lapsiperheiden moninaisuudesta sekä omasta toiminnastaan myös jakamalla esitteitään, tekemällä koulutuskäyntejä sekä osallistumalla erilaisiin seminaareihin ja tapahtumiin (ks. luku 3).

7.2. Sateenkaariperheitä koskevan tiedon kerääminen

Selvityksiä sateenkaariperheiden hyvinvoinnista, asemasta ja tarpeista tehdään vaikuttamistyön, ammatillisen työn kehittämisen ja oman vertaistoiminnan kehittämiseksi. Vuonna 2024 toteutettiin seuraavat kyselyt:

- Sateenkaariperhekysely on joka toinen vuosi tehtävä kohderyhmäkysely yhdistyksen jäsenille ja muille sateenkaariperheille sekä lapsiperheellistymistä harkitseville sateenkaari-ihmisille. Kyselyn vastaukset kerättiin viimeksi tammikuussa 2024. Kysely tukee yhdistyksen toiminnan ja palveluiden kehittämistä (palaute, tuloksellisuusmittaus) sekä sateenkaariperheiden aseman kehittämistä. Teemakysymykset liittyvät tällä kerralla esimerkiksi perhevapaisiin, ei-binäärisiin vanhempiin, vapaaseen liikkuvuuteen, adoptioon, transpolien hedelmällisyysneuvontaan, sukusolujen tallettamiseen ja syrjintään.
- Monimuotoiset perheet -verkoston laajaan neuvolakyselyyn, josta saa erotettua sateenkaariperheellisten vastaukset, kerättiin loppuvuodesta merkittävät määrät vastaajia
- Yhdistys tukee sateenkaariperheitä koskevaa tutkimus- ja kehittämistoimintaa myös neuvomalla opinnäytetyöntekijöitä, konsultoimalla tutkimushankkeita, listaamalla nettisivuilla tutkimustarpeita ja etsimällä vapaaehtoisia tutkimukseen osallistujia. Vuoden 2025 aikana yhdistys neuvoi arviolta 25 kertaa opinnäytetyön tekijöitä. Suuri osa neuvottavista on valmistumassa sosionomiksi, osa eri alojen maistereiksi tai tohtoreiksi.

7.3. Jäsenpalvelujen kehittäminen

Sateenkaariperheet ry:n jäsenmäärä pysyi vuonna 2025 samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Jäsenmaksun maksaneita henkilöjäseniä oli 1047. (Edellisten vuosien jäsenmäärät olivat: 1045, 1144, 1115, 1061 ja 1000.) Lisäksi yhdistyksellä oli kannatusjäsenenä yksi yhteisö. Toimintansa kautta yhdistys tavoitti satoja henkilöitä, jotka eivät ole jäseniä. Uusille jäsenille lähetettiin sähköinen tervetuloviesti, jossa oli tietoa yhdistyksestä ja sateenkaariperheistä. Vapaaehtoistyöstä kiinnostuneisiin uusiin jäseniin oltiin yhteydessä.

7.4. Hallinto

Yhdistyksen kevätkokous Helsingissä ja verkossa 22.3. vahvisti edellisen vuoden tilinpäätöksen. Syyskokous järjestettiin verkossa ja yhdistyksen toimistolla 15.11. syksyn toimintapäivän yhteydessä ja se vahvisti seuraavan vuoden toimintasuunnitelman (vuositeemaksi Aika aktivoitua) ja talousarvion sekä valitsi hallituksen vuodelle 2026.

Vuoden 2025 hallitus valittiin syyskokouksessa 2024. Hallitukseen valittiin puheenjohtaja, kahdeksan varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä. Hallitus järjestäytyi ensimmäisessä kokouksessaan 25.1. seuraavasti:

Verna Finström	puheenjohtaja
Inkeri Tanhua	varapuheenjohtaja
Hertta Ollikainen	
Heidi Moilanen	
Hinni Aarninsalo	
Eena Kero	
Elia Nyman	

Krister Karttunen	
Mira Koskinen	
Mikke Koskinen	varajäsen
Yuri Höykinpuro	varajäsen

Hallituksen sihteerinä toimi toiminnanjohtaja Juha Jämsä. Hallitus jatkoi aiemmin perustettujen kv-työryhmän ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmän toimintaa, sekä perusti uutena vertaistoiminnan työryhmän ja perhesuhdekeskuksen ohjausrakenteeseen kuuluvat työryhmät. Hallitus kokoontui kautensa (1.1.–31.12.) aikana kahdeksan kertaa.

Alkuvuodesta 2022 vahvistettu Strategia 2030 ohjaa koko vuosikymmenen toimintaa. Strategian painopisteenä on esimerkiksi vaikuttamistyön vahvistaminen. Vuoden 2025 toimintasuunnitelma suunniteltiin strategian pohjalta. Hallituksen isoja päätösasioita vuoden aikana olivat esimerkiksi hallitusohjelmatavoitteet 2027, perhesuhdekeskuksen ohjausrakenne, vertaistoiminnan kehittämistyöryhmä, talouden sopeuttaminen, pysyvä leirirahoitusmalli. Hallitus päätti ryhtyä järjestämään osan kokouksista etänä säästösyistä.

Henkilöstö, henkilöstöhallinto ja työsuojelu

Yhdistykselle on nimetty työsuojelutyöryhmä, johon kuuluu työsuojelupäällikön lisäksi henkilöstön valitsema työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua. Yhdistykselle on valittu myös kaksi yhdenvertaisuusvastaavaa, jotka toimivat samalla häirintäyhdyshenkilöitä. Henkilöstöhallinnon kehittämistä vastaa toiminnanjohtaja ja sitä tehdään tiiviissä keskusteluyhteydessä koko henkilöstön kanssa. Muita toimijoita ovat esihenkilöpalaveri, työsuojelutyöryhmä ja hallitus.

Työsuojelutyöryhmä seurasi työsuojelun toimintaohjelman 2023–2025 toimenpiteiden toteutumista ja valmisteli ohjelman päivitystä 2026. Syksyllä 2025 käytännössä kaikkia ohjelman toimenpiteitä oli saatu suoritettua. Isommista toimenpiteistä vuoden 2025 aikana valmistui esimerkiksi turvallisuusohjeistukset. Muita työsuojelun hankkeita olivat ohjeistus lemmikkieläimistä toimistolla.

Toimintavuoden aikana tunnistettiin työsuojelun riskitekijöiksi koventuneet yhteiskunnalliset asenteet, järjestöjen rahoitusleikkausuhka sekä toiminnanjohtajan pidempi poissaolo. Näistä syistä syyskaudella panostettiin yksilökohtaiseen esihenkilötyöhön. Työyhteisön kanssa kehitettiin työn aikaisen palautumisen käytäntöjä kuukausipalavereissa ja myös virkistyspäivänä. Työntekijöille järjestettiin koulutus vastavoimana olemiseen anti-gender-liikkeen vahvistuessa. Työhyvinvointia on seurattu kehittämiskeskusteluilla, yksilöllisillä hyvinvointikeskusteluilla, kuukausittaisella kuormituskyselyllä ja osittain myös työyhteisöviestinnän kyselyllä. Hallitus on myös seurannut poikkeusaikana (maailmanpoliittinen tilanne, rahoitusleikkaukset) säännöllisesti henkilöstön kuormitusta.

Työntekijöiden hyvinvoinnin varmistamiseksi tarjottiin henkilökunnalle yleislääkäritasoinen sairaanhoito työterveyshuollon osana sekä kulttuuri- ja liikuntasetelit. Henkilöstölle myönnettiin myös työmatkaetu paikallisliikenteen matkalippuseteleinä sekä vapaa-ajan tapaturmavakuutus. Työhyvinvointipäivä järjestettiin kaksi kertaa toimintavuoden aikana. Työnohjausta tarjottiin sitä toivoneille. Kehityskeskustelu järjestettiin vuoden aikana kerran kullekin työntekijälle. Työntekijät saivat osallistua työajalla työtehtäviä tukeviin koulutuksiin.

Henkilöstö pysyi samana vuoden 2025 aikana:

- Yleishallinnon tehtävissä jatkoivat toiminnanjohtaja, viestintäpäällikkö ja järjestösihteeri.
- Vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin ja erityisasiantuntijan toimenkuvat jatkuivat sateenkaariperhetoiminnan avustuskohteessa.
- Perhesuhdekeskus-toiminnassa työskentelivät johtava asiantuntija ja suhdetyön asiantuntija.
- Monimuotoiset perheet -verkoston työntekijöinä toimivat johtava asiantuntija ja kaksi erityisasiantuntijaa.

Toimitilat

Yhdistys muutti uusiin toimitiloihin kesäkuussa 2023. Toimitilat sijaitsevat Helsingin Merihaassa osoitteessa Haapaniemenkatu 7-9C, 2. krs. Neliöitä tiloissa on 525. Merihaassa on tilaa maks. 16 työpisteelle (käytössä 10), kaksi ryhmätilaa, yksi tukipalvelutila, hiljaisen työskentelyn tila, leikkinurkkaus, kopiohuone, varasto/odotushuone, puhelinhuone sekä tilava ruokala/kahvila. Uusi toimitila on huomattavasti esteettömämpi kuin aiempi tila. Toimintavuoden aikana etsittiin alivuokralaisia tässä onnistumatta.

Talous

Varsinaisen toiminnan kaikki kulut pienenivät edelliseen vuoteen verrattuna. Tämä johtui ennen kaikkea kumppanuusvanhemmuushankkeen päättymisestä. Yleisavustukseen tuli 4 % leikkaus osana järjestöavustusten leikkauksia ja muissa avustuskohteissa saatiin edellisen vuoden avustusta vastaava avustustaso ilman inflaatiokorotuksia. Vuoden 2025 toimintaa rahoittivat Stea ja Ulkoministeriö, sekä Helsingin, Oulun, Tampereen ja Turun kaupungit. Sitran myöntämää apurahaa sukupuolen tulevaisuus -hankkeeseen käytettiin osittain vuoden 2025 toimintaan. Apurahaa yritettiin hakea myös Alli Paasikiven säätiöltä siinä onnistumatta.

Taulukko: Varsinaisen toiminnan kulujen kehittyminen

2025	890 861,57€
2024	999 506,82€
2023	1 028 110,18€
2022	968 588,50€
2021	694 656,03€
2020	693 791,37€
2019	687 713,37€
2018	634 341,74€
2017	617 306,75€
2016	506 669,86€
2015	529 184,86€
2014	411 217,86€
2013	357 028,55€
2012	145 899,37€
2011	35 800,63€

Jäsenmaksukertymä pysyi samalla tasolla, 15 355 eurossa. Keräystuottoja oli jonkin verran edellistä vuotta enemmän, 1 724 euroa.

Tilikauden ylijäämä oli 12 175,51 euroa ja yhdistyksen oma pääoma kasvoi 120 227,34 euroon. Se vastaa noin 2,0 kuukauden henkilöstö- ja toimitilakuluja (vuoden 2026 budjetoidut kulut).

Vuonna 2025 taloussääntöä tarkennettiin esimerkiksi vapaaehtoisten virkistyskulujen osalta ja toimitettiin tositetarkastus. Paikallistoiminnan määrärahat varattiin ja niiden käyttöä valvottiin vuonna 2019 päivitettyjen kriteerien sekä taloussäännön perusteella. Leiritoiminnan määrärahat varattiin vuonna 2025 vahvistettujen kriteerien pohjalta.

Toimintavuoden aikana suoritettiin laajamittainen taloushallinnon sähköistys (sähköiset tositteet, tiliotteet), johon sisältyi esimerkiksi eTasku-ohjelmiston käyttöönotto ja luottokorttiyhtiön vaihto edullisempaan ja sähköiseen taloushallintoon sopivampaan. Vuoden 2025 tilit tarkastaa uusi tilintarkastaja.

Helsinki - Pääkaupunkiseudun paikallistiimi

Pääkaupunkiseudun paikallistiimissä toimi toimintakaudella 42 vapaaehtoista. Kauden aikana tiimissä aloitti 14 uutta vapaaehtoista ja lopetti 7 vapaaehtoista. Suuri osa toiminnasta järjestettiin yhdistyksen toimitiloissa.

Pääkaupunkiseudun tapahtumista tiedotetaan Sateenkaariperheet ry:n uutiskirjeessä, yhdistyksen verkkosivujen tapahtumakalenterissa, Sateenkaariperheet ry:n Facebook- ja Instagram-sivuilla, Pääkaupunkiseudun omalla Facebook -sivulla sekä lisäksi Pääkaupunkiseudun sateenkaariperheet -nimisen, salaisen Facebook-ryhmän kautta ja kohdennetuissa ryhmissä, kuten Alkutaipaleen ja sukupuoleltaan moninaisten omissa fb-ryhmissä.

Paikallistiimin järjestämässä vertaistoiminnassa oli vuoden aikana yhteensä 1892 kävijää, joista 822 lapsia ja 1098 aikuista:

- **Perhekahviloita** järjestettiin tiistaiaamupäivisin 42 kertaa eli lähes viikoittain ja **viikonloppuperhekahviloita** 10 kertaa. Perhekahviloissa on käynyt 1027 ihmistä, joista 526 on ollut aikuisia ja 529 lapsia.
- **Sukupuoleltaan moninaisten perhekahvila** järjestettiin 3 kertaa, vaihtuvin teemoin ja vapaasti seurustellen. Kahviloissa kävi 24 lasta ja 23 aikuista eli yhteensä 47 henkilöä. henkilöä.
- **Kumppanuusperhekahvila** järjestettiin 3 kertaa. Kahviloissa kävi 21 aikuista ja 17 lasta.
- **Aikuisille suunnatut tapaamiset** kokoontuivat vuoden aikana seuraavasti:
    - **Alkutaival**-tapaaminen järjestettiin 9 kertaa (139 osallistujaa)
    - **Teinien vanhemmille** järjestettiin 1 tapaaminen (6 osallistujaa)
    - **Kässäkerhoa** järjestettiin 4 kertaa (41 osallistujaa)
    - **Lukupiiriä** järjestettiin 11 kertaa (44 osallistujaa)

- **Koululaisille ja heidän vanhemmilleen** järjestettiin kolme retkeä
- **Kaikille perheille suunnattuja retkiä** järjestettiin Fazerille ja sirkustapahtumiin
- **Aikuisille** suunnattuja retkiä ja tapahtumia järjestettiin kuningatarnäytelmään (10 osallistujaa) ja toiminnallinen viikonloppu
- **Vauvoille** suunnattuja vauvasirkuksia järjestettiin 2 kertaa (18 osallistujaa) ja laulutyöpaja sateenkaareville vauvaperheille kerran (8 osallistujaa)
- Aikuisille ja koululaisille suunnattuja satunnaisia harrastustapaamisia, kuten lautapeli-ilta järjestettiin satunnaisesti
- Kansainvälisen Sateenkaariperhepäivän ja Helsinki Pride -kuukauden tapahtumista kerrotaan luvussa 5.5.

Hämeenlinna - Hämeen paikallistiimi

Hämeen paikallistiimissä toimi vuoden alussa kolme vapaaehtoista. Elokuussa mukaan liittyi kaksi uutta vapaaehtoista, jotka vastasivat loppuvuoden tapahtumien järjestämisestä. Vuoden alussa järjestettiin vain yksi tapahtuma.

Vuoden 2025 aikana toteutui yhteensä 7 tapahtumaa:

1. Tammikuun perhekahvila
2. Sateenkaariperheiden ry:n edustaminen Hämeenlinnan Pride-kulkueessa
3. Syyskuun perhekahvila
4. Lokakuun perhekahvila

5. Marraskuun perhekahvila
6. Retki Kids Park Hugolaan
7. Joulukuun perhekahvila

Tapahtumissa (pois lukien Pride-kulkue) vieraili vuoden aikana yhteensä 47 lasta ja 44 aikuista. Syksyn aikana toimintaan liittyi neljä uutta perhettä. Suurin osa osallistujista on alle kouluikäisiä, ja vapaaehtoisten vaihtuminen liittyi siihen, että aiempien vapaaehtoisten lapset ovat kasvaneet. Tiimi keskusteli suunnittelupalaverissaan myös koululaisille suunnatun toiminnan kehittämisestä tulevaisuudessa.

Syksyllä perhekahviloiden kysyntä kasvoi, ja niitä järjestettiin kuukausittain. Toiminnasta viestittiin Facebookissa, Instagramissa, WhatsApp-ryhmässä sekä Sateenkaariperheiden uutiskirjeissä. Suljetussa Facebook-ryhmässä on 37 jäsentä, Instagram-tilillä 66 seuraajaa. WhatsApp-ryhmästä muodostui syksyn aikana toiminnan pääasiallinen keskustelukanava.

Joensuun paikallistiimi - Pohjois-Karjala

Joensuussa ei järjestetty toimintaa vuonna 2025.

Jyväskylä - Jyväskylän seudun paikallistiimi

Vuonna 2025 Jyväskylässä järjestettiin seitsemän perhekahvilaa: keväällä Yrttisuon perhepuiston sisätiloissa ja syksyllä Mäki-Matin perhepuistossa. Kahviloissa hyödynnettiin perhepuistojen laajoja tiloja sekä musiikki- ja leikkivälineitä. Osallistujat olivat pääosin pikkulapsiperheitä, mutta myös aikuisia ilman lapsia osallistui. Tapaamisten kävijämäärät vaihtelivat 10–20 henkilön välillä.

Vapaaehtoiset kokoontuivat vuoden aikana kolme kertaa suunnittelemaan toimintaa ja virkistäytyivät yhdessä. Lisäksi kerättiin osallistujien toiveita kyselyllä. Yksi vapaaehtoinen vieraili Jyväskylän Setan naistenryhmässä kertomassa sateenkaarevasta perheellistymisestä, ja yhteistyötä Setan kanssa pyrittiin lisäämään.

Perhekahviloiden lisäksi järjestettiin useita muita tapaamisia: Vappupiknik, Sateenkaariperhepäivän juhla Mäki-Matissa, kaksi kesäistä ulkoleikkitapaamista, retki Haukanniemen luontopolulle ja retki Leo’s Leikkimaahan. Jyväskylä Pride -viikolla toteutettiin kolme tapahtumaa. Syksyllä käynnistettiin myös yhdeksän aikuisen Alkutaival-ryhmä vanhemmuudesta haaveileville ja odottaville.

Aktiivisten vapaaehtoisten määrä laski vuoden aikana, ja uusia toimijoita kaivataan mukaan.

Kuopion paikallistiimi -Pohjois-Savo

Kuopiossa ei ollut varsinaista toimintaa vuonna 2025, mutta toimintaa suunniteltiin aktiivisesti. Vuoden aikana järjestettiin yksi perhetapaaminen sekä Sateenkaariperhepäivän tapaaminen. Paikallistiimissä toimi kaksi vapaaehtoista.

Kokkolan paikallistiimi - Keski-Pohjanmaa

Kokkolassa ei järjestetty sateenkaariperhetoimintaa vuoden 2025 aikana.

Kotka-Hamina - Kymenlaakson paikallistiimi

Kymenlaaksossa

- Järjestettiin retki Merikeskus Vellamon uuteen Rohkeus, rakkaus, vapaus! Muumiseikkailu -näyttelyyn kansainvälisenä sateenkaariperhepäivänä
- Kotka prideilla "esittelypöytä" puistojuhlassa sekä ohjelmaa lapsille. Tiimi osallistui myös kulkueeseen omana blokkinaan sekä kylttipajaan.
- Hamina prideilla oli "esittelypöytä" sekä ohjelmaa lapsille.

Länsi-Pirkanmaan paikallistiimi

Länsi-Pirkanmaan toimintaa toteutettiin kahden virallisen vapaaehtoisen ja muutaman satunnaisesti osallistuvan vapaaehtoisen voimin. Vuoden aikana järjestettiin 9 tapahtumaa, joissa vieraili yhteensä 145 osallistujaa (56 lasta ja 89 aikuista).

Keväällä toteutui suosittu sateenkaarikahvila ja retki Nokian Edeniin. Yhdessä Tampereen tiimin kanssa järjestettiin perheiden pääsiäisleiri Ikaalisissa. Lisäksi kokeiltiin sulkapallotoimintaa. Kesällä tiimi osallistui kolmeen Pride-tapahtumaan: Sastamala Prideen, Hämeenkyrön Prideen ja Nokia Prideen, joissa kohdattiin paljon perheitä ja jaettiin Sateenkaariperheet ry:n materiaalia.

Vuoden päätteeksi järjestettiin akvaarioretki Särkänniemeen. Viestintä tapahtui Instagramissa ja tapahtumakalenterissa; Instagram-seuraajia oli vuoden lopussa 225.

Oulu - Oulun seudun paikallistiimi

Oulussa järjestettiin erittäin aktiivinen toimintavuosi, yhteensä 153 tapahtumaa. Toimintaa olivat mm.:

- arki- ja viikonlopputapaamiset
- sosiaalisten vanhempien tapaamiset
- itsellisten vanhempien olohuone
- Helminauha-kahvilat (yhteistyössä Simpukka ry:n kanssa)
- retkiä
- sateenkaareva ja fantasia-lukupiiri
- kaksi “Sateenkaareva Oulu” -tapahtumaa
- 21 Pride-tapahtumaa
- sateenkaarevat joulumyyjäiset
- käsityökerho ja taidepäiväkirjatyöpajat

Vuoden 2025 aikana tapahtumissa vieraili 959 lasta ja 1813 aikuista – yhteensä 2772 osallistujaa. Toiminnan kohderyhmä laajeni merkittävästi. Vaikka nuorten ja koululaisten toiminta ei löytänyt vielä kohderyhmäänsä, monimuotoisuus lisääntyi. Yhteistyötä tehtiin laajasti useiden järjestöjen ja kaupungin toimijoiden kanssa.

Oulu Pride -viikolla järjestettiin 21 tapahtumaa, joista puistojuhlan lasten ja nuorten alue oli finaaliehdokkaana Oulun lapsiystävällisimmäksi teoksi. Viestintä painottui Instagramiin (@oulusateenkaariperheet, 465 seuraajaa) ja WhatsApp-ryhmiin. Tiimissä toimi 22 vapaaehtoista.

Porvoon paikallistiimi - Itä-Uusimaa

Porvoossa ei järjestetty toimintaa vuonna 2025.

Rovaniemi - Lapin paikallistiimi

Rovaniemellä toimintaa järjesti kaksi vapaaehtoista. Toiminta koostui pääosin MLL:n tiloissa pidetyistä perhekahviloista, joita järjestettiin 9 kertaa. Lisäksi järjestettiin perhetapaaminen Arctic Pride -tapahtuman yhteydessä sekä marraskuussa retki RolloHalliin. Toimintaan osallistui vuoden aikana viisi perhettä.

Tampere - Tampereen seudun paikallistiimi

Tampereen paikallistiimissä toimi vuoden aikana kymmenen vapaaehtoista. Tiimi kokoontui kaksi kertaa suunnittelupalaveriin, yhden kerran etäyhteydellä, ja lisäksi yhteydenpito tapahtui aktiivisesti WhatsApp-ryhmissä. Vuoden aikana järjestettiin yhteensä 69 tapahtumaa, joissa oli 1031 osallistujaa (581 aikuista ja 445 lasta).

Perheille suunnattu toiminta

- Tampereella järjestettiin monipuolisia tapaamisia eri perheille:
- Perhetapaamisia toteutui 9 kertaa. Valtakunnallinen sateenkaariperhepäivän tapahtuma Hämeenpuiston Huushollissa keräsi runsaasti osallistujia ja sisälsi mm. lasten discon, Glitter-haltijoiden tatuointeja ja origamiaskartelua.
- Lisäksi kokoonnuttiin mm. pulkkamäkeen, ponitallille Valkeakoskelle, kylpylään, erilaisiin leikkipuistoihin ja sisäleikkipuistoon, musiikkitapahtumaan sekä Birgitan polun retkelle. Perinteinen tapaaminen järjestettiin myös Kuplassa perheleirin jälkeen.
- **Perhekahvila** kokoontui viikoittain Sinuiksi ry:n tiloissa yhteensä 34 kertaa ja toi mukaan useita uusia perheitä. Vierailijana kävi valokuvaaja.
- **Perheleiri Pyysalossa** järjestettiin syyskuussa. Leirille osallistui 13 perhettä (27 lasta, 28 aikuista) sekä 5 vapaaehtoista lastenohjaajaa. Leiri sai erittäin positiivista palautetta ja vahvisti yhteisöllisyyttä.
- **Koululaistoiminta**
- Koululaiset osallistuivat kesäleirille, jossa heille oli järjestetty ikäryhmälle sopivaa iltaohjelmaa. Lisäksi he kävivät keilaamassa ja Tiedekeskus Tiedekassa.
- **Aikuisille suunnattu toiminta**
- Aikuisille järjestettiin vuoden aikana:
- vapaaviikonloppu Sappeessa
- savityöpaja
- kesäsauna Rauhaniemen kansankylpylässä
- yhteinen pyöräretki Hämeenlinnan tiimin kanssa
- aikuisten pikkujoulut Prison Island -aktiviteetin ja illallisen merkeissä
- **Vertaistoiminta**
- **Alkutaival-ryhmä** kokoontui vuoden aikana 6 kertaa tukien vanhemmuudesta haaveilevia ja odottavia aikuisia.

Pride-toiminta

- Tampere osallistui Manse Prideen kulkueen ja puistopiknikin voimin. Piknikille osallistui arviolta noin 30 henkilöä. Lisäksi yhteistyössä Manse Priden ja Sinuiksi ry:n kanssa järjestettiin perhetapahtuma Tullintorilla, jossa esiintyivät Mimi & Kuku ja tapahtuma kokosi noin 120 osallistujaa.

Turku - Turun seudun paikallistiimi

Turun paikallistiimissä toimi vuoden alussa viisi vapaaehtoista, ja syksyllä mukaan liittyi yksi uusi vapaaehtoinen. Vuoden aikana järjestettiin yhteensä 25 tapahtumaa, joihin osallistui 393 henkilöä (216 aikuista ja 177 lasta).

Toiminta sisälsi mm.:

- 12 perhetapaamista Skappelissa
- pulkkailutapahtuma
- sateenkaariperhepäivän piknik Kupittaalla
- 5 aikuisten lukupiiriä
- kaksi opastettua museokierrosta
- retket Kuralan kylämäkeen ja Tyynelän kotieläinpuistoon
- jouluglögit Perhetalo Heidekenillä ja vapaaehtoisten suunnittelukokous

Tiedotuskanavina toimivat Facebook, Instagram ja WhatsApp. Toimintaan osallistui sekä uusia että aiempia perheitä.

Liite 2: Sateenkaari-ihmisten perhesuhdekeskuksen toimintakertomus 2025

Sateenkaari-ihmisten perhesuhdekeskuksen tehtävänä on tukea ja lisätä hyvinvointia sateenkaari-ihmisten itse määrittelemiin läheisiin ihmissuhteisiin. Niitä ovat esimerkiksi suhteet lapsuuden kasvuperheeseen, sukulaisiin ja muihin läheisiin, erilaiset rakkaussuhteet, ystävyyssuhteet, suhteet itse valitussa perheessä ja suhteet lapsiperheissä silloin, kun suhteen yksi tai useampi osapuoli kuuluu sukupuoli- ja/tai seksuaalivähemmistöön. Perhesuhdekeskuksen kohderyhmänä ovat kaikki sateenkaari-ihmiset ja heidän läheisensä.

Sateenkaari-ihmisten perhesuhdekeskus toimii valtakunnallisesti. Perhesuhdekeskus toteuttaa vertaistoimintaa, tarjoaa ammatillisia tukipalveluita ja tuottaa tietoa ja materiaaleja suhteiden tueksi. Sateenkaari-ihmisten perhe- ja läheissuhteiden erityiskysymyksiä ja tuen tarpeita kartoitetaan jatkuvasti, ja kerättyä tietoa hyödynnetään kaikessa kehittämis-, kouluttamis- ja vaikuttamistyössä. Keskus kouluttaa ihmissuhde- ja perhetyön ammattilaisia ja tekee vaikuttamistyötä palveluiden kehittämisprosesseissa.

Perhesuhdekeskus on hallinnollisesti osa Sateenkaariperheet ry:tä.

Hallinto

Perhesuhdekeskuksessa työskentelivät johtava asiantuntija ja suhdetyön asiantuntija. Lisäksi Perhesuhdekeskukselle työskenteli palkkioperusteisesti kaksi perhe- ja paripsykoterapeuttia, joille ohjattiin muutamia tukipalveluiden asiakkaita.

Perhesuhdekeskuksen uusi ohjausrakenne otettiin käyttöön. Ohjausrakenteen tavoitteena on arvioida ja kehittää Perhesuhdekeskuksen toimintaa yhdessä tärkeimpien sidosryhmien kanssa.

Toimenpiteet:

- Ohjausrakenteen hyväksyminen hallituksen toimesta
- Lapsiperhetyön ja Perhesuhdekeskuksen työntekijät kokoontuivat työpajaan
- Hallituslaisista ja vapaaehtoisista koostuva kehittämisryhmä kokoontui syksyllä ja hioi rahoitushakemusta

Viestintä

Viestinnän kehittämistä jatkettiin yhdessä viestintäpäällikön kanssa. Perhesuhdekeskuksen ensimmäisen viestintäsuunnitelman toteuttaminen viestintäpäällikön tuella toi suunnitelmallisuutta ja johdonmukaisuutta viestintään sekä erinomaisia tuloksia.

Viestinnällisiä toimenpiteitä ja tunnuslukuja vuonna 2025:

- Vahvempi läsnäolo sosiaalisessa mediassa
    - Viikoittaiset suhdepostaukset Instagramissa ja verkkosivuilla: tietoa sateenkaari-ihmisten ystävyys-, perhe- ja rakkaussuhteiden tueksi
- Menestyksekkäät viestintäkampanjat somessa: kevään Suhdetuokio-kampanja ja syksyn Monisuhdemarraskuu-kampanja
    - Maksetut videomainokset
    - Yhteistyö somevaikuttajien kanssa (Monisuhdemarraskuu)
    - Mielipidekirjoitus Manse Pride -viikolla valituista perheistä yhteistyössä Sinuiksi ry:n kanssa, julkaistiin Aamulehdessä

    - Mielipidekirjoitus Parisuhdeviikolla monisuhteisuuden huomioimisesta parisuhdepalveluissa HS:ään yhteistyössä Väestöliiton kanssa, mutta ei julkaistu. Väestöliitto jäi viime hetkellä pois.
- Mediaosumat (Retriever:)
    - Sateenkaari-ihmisten perhesuhdekeskus mainittiin toimituksellisessa mediassa 2 kertaa (2024: 1, 2023: 3, 2022: 2, 2021: 3).
    - Aamulehti mielipidekirjoitus ja Kaleva.fi
- Verkkosivut:
    - Perhesuhdekeskuksen verkkosivuilla oli 80 799 (2024: 38 151, 2023: 26 000) istuntoa ja 26 263 (2024: 12 632) yksittäistä käyttäjää. Näkyvyys on siis tuplaantunut ed. vuoteen verrattuna. Eniten katseluja etusivun lisäksi sai ”Sateenkaari-ihmisille” 2894 (2024: 1946, 2023: 1234) sekä ”Perhe- ja läheissuhteet” 2679 katselua. Tavoitteena oli tavoittaa nimenomaan ydinkohderyhmää ja sivuston data kertoo tässä onnistumisesta.
- Sosiaalinen media
    - *Facebook (Metan data)*: Sateenkaari-ihmisten perhesuhdekeskus-sivun seuraajat $1{,}056^{+11}$
    - *Instagram (2024 perustettu)*: @sateenkaarisuhteet -tilin seuraajat 709^{+554}. Näkyvyys kasvoi merkittävästi.
    - Tavoitettiin Instagramissa (reach) vuoden aikana yht. 42 648 tiliä$^{+969.2\ \%}$, joista n. 50 % maksetulla mainonnalla.
    - Julkaistun somesisällön määrä kasvoi 150 %
    - 1000 euron meta-mainonnalla saatiin Facebookissa ja Instagramissa yhteensä:
    - 42186 tavoitettua tiliä (reach), 110807 näyttökertaa (impressions)
    - Parhaiten menestyivät julkaisut, jotka tehtiin yhteistyössä vaikuttajien kanssa tai vaikuttajat jakoivat julkaisua tarinoissaan.

Vaikuttamistyö

Perhesuhdekeskuksen vaikuttamistyön kohteina ovat ihmissuhde- ja perhetyön ammattilaiset ja palvelut. Vaikuttamistyötä tehdään koulutuksissa, ammattilaispäivillä, ammattilaisten ja organisaatioiden verkostotapaamisissa, ohjausryhmissä ja osallistumalla organisaatioiden kehittämisprosesseihin. Lue lisää luvusta Ammattilaisten koulutus ja palveluiden kehittäminen.

Edustukset 2025:

- Johtava asiantuntija Valtakunnallisessa parisuhdeverkostossa
- Suhdetyön asiantuntija sateenkaarijärjestöjen asiakastyötä tekevien työntekijöiden verkostossa. Perhesuhdekeskus koordinoi verkoston toimintaa.
- Suhdetyön asiantuntija Eroverkostossa.
- Johtava asiantuntija Kanadan suurlähettilään kutsumassa sateenkaariperheitä koskevassa Pride-viikon tapaamisessa.

Yhdessä Valtakunnallisen parisuhdeverkoston kanssa Perhesuhdekeskus oli esittelemässä toimintaansa eduskunnassa marraskuussa. Kansanedustajille ja heidän avustajilleen toteutettiin toistamiseen pienimuotoiset järjestömessut, joiden tavoitteena oli kiinnittää päättäjien huomiota parisuhteiden tukemisen tärkeyteen ja järjestöjen toiminnan turvaamiseen.

Ammatillinen, psykososiaalinen tuki

Perhesuhdekeskus tarjosi ammatillista tukea sateenkaari-ihmisten perhetilanteisiin puhelinpalvelun, päivystyschatin ja tukikeskusteluiden muodossa. Tukipalveluista vastasi suhdetyön asiantuntija, sosionomi ja seksuaaliterapeutti Jenni Emma Haiko. Osa asiakkaista

ohjattiin tukikeskusteluun perhe- ja paripsykoterapeutti Miia Lehtoselle ja Terhi Väisäselle, joilta ostettiin tukipalveluita palkkioperusteisesti.

Tukipalveluiden osalta tehtiin yhteistyötä palveluohjauksen muodossa muiden sateenkaarijärjestöjen kanssa, jotka tarjoavat valtakunnallisia ja ammatillisia tukipalveluita (Sukupuolen moninaisuuden osaamiskeskus, Helsinki Pride ry, Sinuiksi).

Tavoite

Vaikeissa perhe- tai suhdetilanteissa olevat sateenkaari-ihmiset ja heidän läheisensä saavat ammatillisen tuen palveluista tarpeitaan vastaavaa tietoa, tukea ja palveluohjausta selvitäkseen kriisistä ja ratkaistakseen läheissuhteidensa haasteita.

Perhesuhdekeskukseen kertyy tietoa ja asiantuntemusta sateenkaari-ihmisten perhe-, rakkaus- ja läheissuhteiden uusista ilmiöistä ja tuen tarpeista.

Toimenpiteet

Puhelinpalvelu

Puhelinpalvelu oli auki keskiviikkoisin klo 10-12 (pois lukien loma-ajat).

Puheluita tuli yhteensä 78kpl. Puheluiden määrä lähti taas nousuun. Vuoden 2024 notkahdus lienee johtunut henkilöstövaihdoksesta.

Puheluista 71% tuli ensi kertaa soittaneilta, kun taas muissa puheluissa aiempi soittaja tarvitsi uudelleen tukea joko aiempaan tai uuteen tilanteeseen. Perhesuhdekeskuksen tukipalveluiden toimintamallissa tuen saaminen puhelinpalvelusta ns. vanhaan tilanteeseen on yhtä tärkeässä roolissa kuin muutkin kokonaisuuden osat (ensisoitto ja tukitapaamiset). Puheluista 64% oli Uudeltamaalta ja 36% muualta Suomesta.

Suurin osa soittajista halusi käsitellä pari- tai monisuhteen erotilannetta tai eroajatusta. Toiseksi yleisin aihe on perheenjäsenten haasteet hyväksyä sateenkaari-identiteettiä tai suhdemuotoa. Tämä on noussut selkeästi yleisemmäksi teemaksi kuin aiempina vuosina.

Ylivoimaisesti eniten, yli kolmasosassa puheluita, yhteydenotoissa nousee esiin vähemmistöstressi ja sen aiheuttamat haasteet suhteelle. Suhdetyön asiantuntijan arvion mukaan teema on noussut edellisvuosia suuremmaksi, koska 1) soittajat sanoittavat aiempaa enemmän syrjintäkokemuksia (perhesuhteissaan) sekä yhteiskunnallisen tilanteen aiheuttamaa huolta ja pelkoa, ja 2) hän osaa tunnistaa vähemmistöstressin soittajien huolten taustalla. Useimmiten vähemmistöstressi näkyy suurena pelkona yksinjäämisestä vähäisten/ainoan turvallisen läheissuhteen katketessa tai erouhan ollessa päällä, sateenkaari-identiteetin tullessa näkyväksi läheisille tai kun kokemuksen mukaan ei kuulu ”oikealla tavalla” sateenkaariyhteisöön.

60%:lla soittajista suhteeseen, perheeseen tai jollakulla osapuolella on lapsia tai hedelmöityshoidot tai odotusaika ovat käynnissä. Yhteydenoton pääasiallinen huolenaihe ei useimmiten ole huoli lapsesta, mutta 60%:ssa asiakastapauksista tuen saaminen tilanteeseen voi vaikuttaa välillisesti tai suoraan myös lasten hyvinvointiin.

64% ohjattiin Perhesuhdekeskuksen tukikeskusteluun ja 13% muihin palveluihin. Noin neljäsosalle soittaneista riitti avuksi keskustelu ja tuen saaminen puhelimessa sekä tieto siitä, että palveluun voi soittaa tarvittaessa uudelleen.

83% soittaneista sanoitti puhelun aikana, että keskustelu helpotti oloa. 17%:lla olo helpottui jonkin verran. Palvelun laatu pysyi vakaalla ja erinomaisella tasolla.

Päivystyschat ja muut yhteydenotot

Päivystyschat on matalan kynnyksen yhteydenottotapa, jossa käydään täysin anonyymi, kahdenkeskinen chatkeskustelu työntekijän kanssa. Päivystyschat oli auki maanantaisin klo 15-16. Yhteydenottoja tuli chatin kautta vuoden aikana 17kpl.

Lisäksi Perhesuhdekeskukseen tulee tiedusteluja tukipalveluihin pääsystä sähköpostitse noin 20kpl vuosittain. Yhteydenottajat ohjataan puhelinpalveluun tai päivystyschattiin.

Puhelinpalvelu ja päivystyschat	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Puheluita	87	124	146	138	148	76	64	78
Chat-yhteydenottoja	-	-	4	11	15	10	20	17
Puheluista Uudeltamaalta	59%	52%	51%	55%	54%	70%	72%	64%
Puheluista muualta Suomesta	41%	48%	49%	45%	46%	30%	28%	36%

Tukikeskustelut

Erillisiä tukikeskusteluita yksilön, perheen tai pari-/monisuhteessa elävien oli mahdollista saada 1-5kpl vaikeissa perhe-, rakkaus- ja läheissuhdetilanteissa, joihin liittyy sateenkaarierityisiä kysymyksiä. 60-75min mittaisia tukikeskusteluita järjestettiin vuoden aikana 197kpl.

Tukea sai vuoden aikana noin 103 eri henkilöä 62 eri perhekokoonpanosta. 41%:ssa keskusteluita paikalla oli yksi henkilö ja 58%:ssa kaksi henkilöä. Muutamalla yksittäisellä kerralla mukana on ollut 3, 4 ja 5 henkilöä.

Uusimaa on korostunut tukikeskustelussa käyneiden joukossa verrattuna puhelinpalvelun osuuteen. Muualta soittaneille pyritään löytämään tukea omalta paikkakunnalta etenkin, jos soittaja toivoo tukea lähitapaamisen muodossa. Kaikille soittaneille tarjotaan aina mahdollisuutta olla uudelleen yhteydessä puhelinpalveluun tai päivystyschattiin.

Tukikeskusteluiden ensitapaamisissa eniten käsitellyt aiheet olivat samoja kuin puhelinpalvelun yhteydenotoissa. Niiden lisäksi aiheita olivat pari- tai monisuhteen ongelmat sekä jopa viidesosassa ensikäynneistä lapsiperheellistymisen pohdinta.

Noin puolella asiakaskunnista perheessä tai jonkun suhteen osapuolen perheessä oli lapsi/a. Keskusteluista 30% käytiin videopuhelulla tai puhelimitse.

Tukikeskusteluissa 98,5% asiakkaista sanoitti, että sai tapaamisessa tukea niihin asioihin, joita halusi tapaamisessa käsitellä (osallisuus). 1,5% kertoi saaneensa jonkin verran tukea. 75% asiakkaista koki, että heidän tietonsa ja taitonsa kasvoivat käsitellä suhteeseensa liittyvää tilannetta tai ratkaista tilanne (valmiudet). 25% koki, että valmiudet kasvoivat jonkin verran. Tukikeskusteluiden laatu pysyi samalla erinomaisella tasollaan.

Tukikeskustelut	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tukikeskusteluita	168	243	293	262	313	285	156	197
Eri perhekuntia	81	89	101	92	98	85	60	62
Keskustelu	83 %	80 %	56 %	40%	57%	79%	69%	70%
Keskustelu / videopuhelu	0,5 %	4 %	30 %	50%	40%	20%	27%	23%
Keskustelu / puhelin	16 %	16 %	14 %	10%	3%	1%	4%	7%
Asiakkaita Uudeltamaalta	71 %	64 %	81 %	86%	82%	84%	78%	82%
Asiakkaita muualta	29 %	36 %	19 %	14%	18%	16%	22%	18%

Vertaistoiminta

Tavoite

Vertaistoimintaan osallistuneet sateenkaari-ihmiset ja heidän läheisensä kokevat saaneensa tietoa ja keinoja suhteensa vahvistamiseksi tai rakkaus- tai läheissuhteen rikkoutumisesta selviämiseksi. Osallistujat kokevat saaneensa apua vertaistuesta ja vähemmistöstressin lieventyneen. Eroryhmiin osallistuneiden osallisuus kasvaa ja yksinäisyys vähenee.

Toimenpiteet

Vertaistoimintaan osallistui 144 eri henkilöä, mikä on tuplaten vuoteen 2024 verrattuna ja samalla tasolla kuin vuonna 2023. Henkilöstövaihdosten jälkeen ja onnistuneiden viestintätoimenpiteiden myötä tilanne on tasaantunut.

- Ystävyys-, rakkaus- ja läheissuhteita tukevia suhdetuokioita yhteensä 6kpl Helsingissä, Joensuussa ja Tampereella. Tuokioita ohjasivat vapaaehtoiset ja ostettuna palveluna ulkopuolinen ammattilainen.
- Rakkaussuhteita tukevia kurssiviikonloppuja yhteensä 3kpl Helsingissä, Espoossa ja Turussa. Viikonloppuja ohjasivat vapaaehtoiset.
- Suhdetyön asiantuntija ohjasi keväällä Helsingin eroryhmän ja syksyllä ulkopuolinen eroryhmäohjaaja ohjasi valtakunnallisen eroryhmän (lähiviikonloppu Jyväskylässä ja 7 verkkotapaamista).
- Myöhäisheränneiden vertaisryhmä siirtyi Sateenkaariperheiltä Perhesuhdekeskuksen toiminnaksi vapaaehtoisten omasta toiveesta kesän jälkeen. Tapaamisia oli syksyn aikana 5kpl.

Muu neuvonnallinen toiminta ja materiaalit

Tavoite

Tietoa ja neuvonnallista materiaalia sateenkaari-ihmisten perhe-, rakkaus- ja läheissuhteiden tueksi on saatavilla eri muodoissa saavutettavasti ja yleistajuisesti.

Toimenpiteet

- Kaksi verkkoluentoa: Manse Priden yhteydessä Kun pettyy perheeseen (haasteet perhesuhteissa) ja Helsinki Priden yhteydessä Huollan itseäni, huollan suhteitani. Luennoille osallistui yhteensä 40 henkilöä.
- Sateenkaariperheiden perhevalmennuksissa suhdeluennot, yhteensä 63 henkilöä.

- Vanhoista materiaaleista Rakkaussuhteen työkirjan, Suhdekupla-keskustelukorttien ja ammatillisten sateenkaaripalveluiden kartasta otettiin uudet painokset. Suhdekupla-korteista on olemassa myös ladattavat ja tulostettavat pdf-versiot verkossa sekä englanniksi+suomeksi että ruotsiksi+suomeksi. Kutakin postitettiin muutama sata kappaletta.
- Suhdekupla-kortteja jaettiin Helsinki Priden teltalla 1000kpl

Vapaaehtoistoiminta

Tavoite

Perhesuhdekeskuksen vapaaehtoiset kokevat vapaaehtoisena toimimisen merkitykselliseksi ja arvostetuksi. He kokevat saavansa riittävästi tietoa ja tukea vapaaehtoisena toimimiseen. Heidän oma ja/tai suhteensa hyvinvointi lisääntyy vapaaehtoisena toimimisen myötä.

Toimenpiteet

Suurin osa vapaaehtoisista ohjasi suhdetuokioita ja rakkaussuhdekursseja, jotka ovat erityinen vapaaehtoisuuden muoto. Vapaaehtoisten tuli ryhmän ohjaamisen lisäksi hallita laajojakin tietopohjaisia sisältöjä ihmissuhteiden eri teemoista. Viikonloppukursseja ohjatessaan vapaaehtoiset olivat vastuussa koko viikonlopun kulusta. Perhesuhdekeskuksen vapaaehtoistoimintaa järjestetään sen vaativuuden vuoksi hyvin organisoidusti ja tuetusti työntekijöiden taholta.

Myöhäisheränneiden vertaistapaamiset siirtyivät kesän jälkeen Sateenkaariperheiltä Perhesuhdekeskuksen toiminnan alle. Siirto oli ryhmän vapaaehtoisten oma toive. Ryhmä tavoittaa nyt toivottavasti paremmin myös lapsettomia.

Perhesuhdekeskuksella oli 16 aktiivista (= toimintaa ohjannutta) vapaaehtoisohjaajaa. Heitä koulutettiin ja tuettiin seuraavin keinoin:

- Vapaaehtoistoiminnan kehittämispäivät yhteistyössä Sateenkaariperheiden ja hankkeen kanssa. Perhesuhdekeskuksen omana teemana mm. neuromoninaisuus.
- Kaksi vapaamuotoisempaa yhteistä etätapaamista vapaaehtoisille ajankohtaisista asioista.
- Myöhäisheränneiden ryhmän vapareiden oma etätapaaminen.
- Etäluento Huollan itseäni – huollan suhteitani vapaaehtoisten omien ihmissuhteiden tueksi.
- Yksilölliset perehdyttävät ja työnohjaukselliset keskustelut vapaaehtoisten kanssa ennen ja jälkeen tapahtumien

Ammattilaisten koulutus ja palveluiden kehittäminen

Tavoite

Pari-, perhe- ja erotyön palveluiden ja ammattilaisten osaaminen tunnistaa ja huomioida sateenkaarevien läheissuhteiden erityiskysymyksiä sekä kohdata ja tukea sateenkaari-ihmisiä heidän perhe-, rakkaus- ja läheissuhteissaan kasvaa koulutusten, konsultoinnin ja vaikuttamistyön myötä. Palveluissa tunnistetaan sateenkaari-ihmisten läheissuhteiden yhdenvertaisuuden edistämisen tarpeellisuus.

Palveluiden kehittämisprosessissa edistetään sateenkaari-ihmisten perhesuhteiden yhdenvertaisuutta palveluissa.

Toimenpiteet

Ammattilaisia ja palveluiden kehittäjiä kohdataan koulutuksissa, verkostotapaamisissa, kehittämisprosesseissa ja ammattilaispäivillä. Vuoden 2025 aikana keskityttiin perustoimintojen (tukipalvelut ja vertaistoiminta) vakaannuttamiseen, ja ammattilaisten kohtaamiseen tähtäävät toimenpiteet pidettiin minimissä.

- Yhteistyö Itä-Suomen yliopiston Kun sateenkaaren pääsä on ero -hankkeen kanssa huipentui yhteistyönä järjestettyyn seminaariin Musiikkitalolla. Koulutusiltapäivään osallistui 132 ammattilaista joko paikan päällä tai striimin päässä. Tallenteen katsoi jälkikäteen 57 yksittäistä katsojaa.
- Kirkkohallituksen tilaama kokonainen koulutuspäivä uusille perheneuvojille sateenkaari-ihmisten perhe- ja läheissuhteista. Paikalla 40 perheneuvojaa.
- Vuonna 2024 THL:n turvakotipalveluille yhteistyössä Setan kanssa toteutetun koulutussarjan tallennetta katsottiin 46 kertaa vuonna 2025.
- Pari- ja perheterapiakongressissa kohdattiin kymmeniä terapia-alan ammattilaisia oman ständin äärellä.
- Parisuhdeverkostossa ja Eroverkostossa näkyvyyttä kymmenien pari- ja perhesuhteiden parissa toimivien tahojen keskuudessa.
- Setan kanssa aloitettiin suunnittelu sateenkaari-ihmisten lähisuhdeväkivaltaan liittyvän hankkeen toteuttamisesta.

Yhteistyö sateenkaarijärjestöjen kanssa

Tavoite

Perhesuhdekeskuksen toiminta ja palvelut ovat merkityksellinen osa valtakunnallisten sateenkaaripalveluiden kokonaisuutta. Yhteistyö muiden valtakunnallisia vertaistoimintoja sekä tuki- ja neuvontapalveluita tarjoavien sateenkaarijärjestöjen kanssa edistää sateenkaari-ihmisten ja heidän läheistensä hyvinvointia sateenkaarierityisissä kysymyksissä.

Toimenpiteet

- Perhesuhdekeskus koordinoi sateenkaarijärjestöjen asiakastyötä tekevien työntekijöiden verkostoa.
- Verkosto kokoontui kaksi kertaa (vakiintunut rakenne). Verkostossa jaettiin asiantuntijuutta, keskusteltiin ajankohtaisista ilmiöistä ja tarkennettiin palveluohjausta ja palveluiden rajapintoja sateenkaarijärjestöiden välillä.

Liite 3: Monimuotoiset perheet -verkoston toimintakertomus 2025

Monimuotoiset perheet -verkosto on kymmenen perhejärjestön yhteistyö- ja vaikuttamisverkosto. Järjestöjä yhdistää se, että kaikkien kohderyhmät poikkeavat jollain tavalla oletetusta perheestä. Järjestöjen yhteenlasketut kohderyhmät edustavat yli kolmasosaa kaikista suomalaisista perheistä. Verkoston yhteistä vaikuttamistyötä toteuttaa kolme palkattua työntekijää. Verkoston toimintaa rahoittaa STEA pysyvän toiminta-avustuksen (Ak-avustus) kautta.

Monimuotoiset perheet –verkostoon kuuluvat Adoptioperheet ry, Käpy Lapsikuolemaperheet ry, Lapsettomien yhdistys Simpukka ry, Familia ry, Perhehoitoliitto ry, Sateenkaariperheet ry, Suomen Monikkoperheet ry, Nuoret lesket ry, Suomen Uusperheiden Liitto ry ja Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry.

Tarkoitus

Monimuotoiset perheet -verkosto lisää yhteiskunnallista ymmärrystä perheiden monimuotoisuudesta tiedon, vuorovaikutuksen ja yhteistyön keinoin. Verkosto edistää perheiden yhdenvertaisuutta lainsäädännössä ja hallinnossa, palvelujärjestelmässä sekä työelämässä.

Toiminta

Verkoston toiminta vuonna 2025 perustui verkoston strategiaan 2030 sekä vaikuttamistyön strategiaan 2024–2027, toimintasuunnitelmaan 2025 sekä sen pohjalta tehtyyn STEAn rahoitushakemukseen.

Vuonna 2025 verkosto työskenteli jäsenjärjestöjensä kanssa koottujen ja tutkittuun sekä kokemustietoon perustuvien yhteisten monivuotisten tavoitteidensa eteen. Toimintaympäristö oli myös vuonna 2025 haastava sekä maailmanlaajuisten trendien että Suomen hallituksen verkoston tavoitteista eroavien prioriteettien vuoksi. Kiinnostus verkoston työhön, laaja yhteistyö eri tahojen kanssa sekä arvostus sen asiantuntijuutta kohtaan pysyi kuitenkin vahvana.

Perheiden hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden esteet ovat usein rakenteellisia ja edellyttävät tietoon perustuvaa yhteistyötä. Verkosto keskittyy tähän työhön ja lisäsi vuonna 2025 perheitä koskevista päätöksistä vastaavien ja perheitä kohtaavien toimijoiden osaamista, edistäen yhdenvertaisuutta. Verkosto ei työskentele suoraan perheiden kanssa, vaan välittää jäsenjärjestöiltä saatua tietoa päätöksentekoon ja tukee jäsenjärjestöjä tuomalla ajantasaista tietoa yhteiskunnallisita muutoksista.

Verkoston työ toteutettiin 3 kokopäiväisen työntekijän voimin: Emma Kolu (johtaja), Sofia Lindqvist (kehittämispäällikkö, sosiaaliturva ja palvelut) ja Tiina-Emilia Kaunisto (kehittämispäällikkö, työelämä).

Jäsenjärjestöjen toiminnanjohtajista koostuvat johtoryhmä vastasi verkoston toiminnan ohjaamisesta, seurannasta ja arvioinnista sekä verkoston työn tavoitteista ja viesteistä, yhdessä työntekijöiden kanssa. Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana 4 kertaa ja piti yhteyttä verkoston työntekijöiden kanssa viikoittain.

Verkoston tavoitteet vuonna 2025:

1. **Monimuotoiset perheet –verkoston näkökulmat näkyvät poliittisessa keskustelussa ja päätöksenteossa.**

Esim. lapsiperheellistymisen esteitä poistetaan, kahden kulttuurin perheet huomioidaan maahanmuuttopolitiikassa, lainsäädännössä tuetaan paremmin vuoroasumista, sosiaaliturvaa kehitetään turvaamaan paremmin erilaiset perhetilanteet ja mm. yhden vanhemman perheet, lapsen kuoleman kokeneiden 6 kk suruvapaa etenee ja lastensuojelu-, perhehoito- ja adoptiolainsäädäntöä kehitetään.
Päävastuullinen työntekijä: johtaja.

2. **Palvelujärjestelmän ja lapsi- ja perhepalvelujen kehittämisessä otetaan huomioon verkoston esiintuomat erilaiset perhetilanteet.**

Esim. hyvinvointialueiden palvelusuunnittelussa; sähköisen perhekeskuksen ja alueiden perhekeskusten, perhehoidon, neuvolapalveluiden ja lapsiperheiden kotipalvelun kehittämisessä; koulun ja varhaiskasvatuksen yhdenvertaisuustyössä sekä alan opinnoissa; aamu- ja iltapäivätoiminnan ja vuorohoidon kehitystyössä; kriisipalveluissa ja poliisin työssä.
Päävastuullinen työntekijä: kehittämispäällikkö, palvelut ja sosiaaliturva.

3. **Työmarkkinatoimijat ja heidän verkostonsa tuntevat ja huomioivat toiminnassaan, vaikuttamisessaan ja neuvotteluissaan verkoston edustamat perhetilanteet.**

Esim. työehtosopimusneuvotteluissa ja paikallisessa sopimisessa, työ- ja perhe-eläkekehittämisessä, työllisyyden ja työllistymisen tukemisessa, työmarkkinatoimijoiden syntyvyyskeskusteluissa, työelämän perheystävällisyyttä lisäävissä toimissa ja perhevapaiden kehittämisessä sekä käytännöissä.
Päävastuullinen työntekijä: kehittämispäällikkö, työelämä.

Vuonna 2025 toiminnassa toteutettiin seuraavia toimia:

- Monimuotoiset perheet –verkoston näkökulmat näkyvät poliittisessa keskustelussa ja päätöksenteossa.
    - **Kohderyhmä:** päätöksenteon avainhenkilöt (ministerit, valtiosihteerit, erityisavustajat, avainkansanedustajat, ministeriöiden valmistelijat, muut viranhaltijat ja keskeiset vaikuttajat); poliittiset päättäjät ja toimijat (kansanedustajat, kunta- ja aluepäättäjät, avustajat, puoluetoimijat)
    - Vuoden aikana tavattiin perheiden monimuotoisuusteemoista keskustellen arviolta 60 avoimuusrekisterin piiriin kuuluvaa henkilöä (nimeämättömiä henkilöitä tavattiin taustatahoista esim. ministeriöistä yleensä useampia kuin yksi) kasvotusten, verkkotapaamisilla sähköpostitse, puheluilla tai yksityisillä someviesteillä lyhyesti tai kertaluonteisesti (esim. tapahtumien yhteydessä keskustellen tai ajankohtaiseen aiheeseen liittyvällä viestillä).
        - Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen tavattiin 24.2. keskittyen aiheisiin suruvapaa ja yhden vanhemman perheiden toimeentulo.
        - Toimittiin eduskunnan Monimuotoiset perheet -ryhmän sihteeritahona sekä asiantuntija-alustajina kokouksissa, joita järjestettiin 4 jäsenjärjestön teemoista: Yhden Vanhemman Perheiden liitto, Familia, Käpy Lapsikuolemaperheet ja Adoptioperheet.

        - Kansanedustajien ja jäsenjärjestöjen kanssa yhteistyönä tehtiin 2 kirjallista kysymystä: monikkoperheiden vanhempainvapaista (Jessi Jokelainen) sekä suruvapaasta (Lotta Hamari). Suruvapaan positiivisen ministerivastauksen pohjalta aloitettiin vuodelle 2026 jatkuva yhteistyö ministeriön sekä työmarkkinajärjestöjen kanssa.
    - Kunta- ja aluevaaliehdokkaille, huhtikuun kunta- ja aluevaaleissa valituille päättäjille sekä kuntien ja hyvinvointialueiden budjettitavoitteita valmisteleville viranhaltijoille tuotiin tietoa perheiden monimuotoisuudesta ja perheiden hyvinvoinnin tukemisesta, toteuttaen verkoston 2024 hyväksyttyä kunta- ja aluevaalisuunnitelmaa.
        - Osallistuttiin puolueiden omalle väelleen sekä julkisuuteen suunnattuihin tapahtumiin kunta- ja aluevaalien alla: Keskustan puolueristeily 18.-19.2., Kokoomuksen puolueristeily 1.-2.2. ja SDP:n vaalistartti 8.2. Tapahtumissa oltiin esillä käsiohjelmassa tai ruutumainonnassa, jaettiin osallistujille tietoa esitteillä, osallistuttiin aktiivisesti ohjelman keskusteluihin ja verkostoiduttiin eri tasojen poliittisten päättäjien kanssa. Tietoa kunta- ja aluepäättäjille jaettiin myös Vasemmistoliiton puoluekokouksessa 21.-23.11.
        - Lähetettiin kunta- ja aluevaalitavoitteet kaikille puolueille ehdokkailleen jaettavaksi. Järjestettiin ehdokaswebinaarit kuntavaaliehdokkaille ja aluevaaliehdokkaille, jotka tavoittivat livenä tai tallenteena noin 50 ehdokasta 6 eri puolueesta eri puolilta maata.
        - Lähetettiin kunta- ja aluevaalitavoitteet kaikkiin kuntiin ja hyvinvointialueille. Järjestettiin webinaarit kuntien ja alueiden viranhaltijoille, jotka tavoittivat livenä tai tallenteena noin 50 henkilöä eri puolilta maata.
    - Koottiin verkoston perheiden yhdenvertaisuutta ja hyvinvointia edistävät hallitusohjelmatavoitteet 2027 vaikuttamistyön strategian pohjalta ja vietiin tietoa eteenpäin poliitikkojen ja viranhaltijoiden tapaamisilla, erilaisissa tapahtumissa sekä yhteiskunnallisissa keskusteluissa ja kohtaamisissa, myös järjestökentän sisällä.
        - Koottiin myös sosiaaliturvamuutosten vaikutuksia ja päivitettiin verkoston sosiaaliturvatavoitteet, joista viestittiin mm. sosiaaliturvakomitean kansanedustajajäsenille.
    - Annettiin yhteensä 21 kirjallista tai suullista lausuntoa: 11 ministeriön tai valiokunnan pyynnöstä, 17 eri aiheesta/lakihankkeesta, mm. elatustuen uudistamisesta.
        - Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle annettiin pyynnöstä elatusjärjestelmään liittyvä suullinen ja kirjallinen lausunto sekä kirjallinen lausunto sairausvakuutuslain erityisraskausrahaan liittyen.
        - Lisäksi osallistuttiin pyynnöstä lainsäädäntöön ja päätöksentekoon liittyviin taustaprosesseihin, kuten FLux-konsortion perhevapaakyselyyn sekä Sosten koordinoimaan sosiaaiturvakomitean taustaryhmään.
    - Järjestettiin Lapsettomien yhdistys Simpukka ry:n kanssa SuomiAreenassa Lapsitoiveiden toteuttaminen 2030 –keskustelu, johon osallistuivat ministeri Grahn-Laasonen sekä kansanedustajat Kemppi ja Mäkynen.
- Palvelujärjestelmän ja lapsi- ja perhepalvelujen kehittämisessä otetaan huomioon verkoston esiintuomat erilaiset perhetilanteet.
    - Toteutettiin neuvoloihin liittyvä kysely perheille. Kysely oli avoinna syyskuun ajan ja keräsi 471 vastausta. Tuloksia esiteltiin Terveydenhoitajapäivillä sekä Perhekeskuskonferenssissa. Loppuvuodesta tuloksia esiteltiin hyvinvointialueille, ja kyselyn tulosten viestintää jatketaan 2026.

- Osallistuttiin valtakunnalliseen palvelujärjestelmän kehittämistyöhön yhteistyöverkostojen kautta.
  - Toimittiin mm. seuraavien tahojen ja verkostojen kautta: Itlan Lapsiperheiden palvelut ja kehitysympäristöt 2030 -visiotyö, THL:n sosiaalihuollon perhepalveluiden kehittäjäverkosto sekä valtakunnallinen perhekeskus- ja kohtaamispaikkaverkosto, THL:n ja Kuntaliiton koordinoimat kuntien ja hyvinvointialueiden yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyön YHTA-treffit, THL:n ja Hyvilin alueiden Hyte-tuki-tapaamiset, Sähköisen perhekeskuksen ajankohtaisfoorumi (DigiFinland), UNICEFin Lapsiystävällinen kunta –verkosto, Kirkon kasvatuksen ja perheasioiden neuvottelukunta sekä Naisasialiitto Unionin Tasa-arvoinen neuvola –hankkeen ohjausryhmä.
  - Toimittiin aktiivisesti osana erityislapsiperheitä edustavaa Pähkinänsärkijät -verkostoa mm. haastattelemalla erityislapsiperheiden vanhempia ja kokoamalla haastattelujen pohjalta viisi perhetyyppiä ja näiden kohtaamia haasteita etuus- ja palvelujärjestelmässä. Työn tuloksia hyödynnetään vuonna 2026 mm. eduskunnan Pikkuparlamentissa järjestettävässä tilaisuudessa
  - Osallistuttiin Lasten ja nuorten näyttöön perustuvien psykososiaalisen tuen menetelmien juurtumisen vahvistamisen valtionavustushankkeen seurantaryhmään kutsuttuna. Työ on osa Sosiaali- ja terveysministeritön sosiaali- ja terveydenhuollon palvelureformityötä.
  - Tuotiin perheiden monimuotoisuuden näkökulmaa Lastensuojelun keskusliiton koordinoimaan Perheet keskiöön -foorumiin, joka mm. kehitti vertais- ja itsearvioinnin työkalua kohtaamispaikkatoimintaan ja lisäsi kohtaamis- ja perhekeskustyön tunnettuutta. Toimittiin foorumin Yhdessä perheiden tukena –kampanjan työstötiimissä aluevaaleja varten.
  - Osallistuttiin aktiivisesti Helsingin, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lapsiperhejärjestöjen verkostoihin. Verkostot kanavoivat lapsiperhejärjestöjen ääntä kyseisten alueiden järjestöneuvottelukuntiin. Vuonna 2025 työ on edelleen paljon fokusoitunut järjestöjen ja hyvinvointialueen välisten yhteistyörakenteiden pystyttämiseen.
- Jatkettiin ammattilaisten osaamisen vahvistamista kehittäen uusia vaikuttavia tapoja.
  - Toteutettiin korkeakouluharjoittelijan avulla varhaiskasvatuksen koulutusta tukevat videot, jotka kertovat erilaisten perheiden kohtaamisesta varhaiskasvatuksessa. Jyväskylän yliopiston kasvatustieteiden maisteriopiskelijan kanssa toteutetuissa 4 videossa verkoston edustamiin 7 eri perheryhmään kuuluvat vanhemmat ja yksi asiantuntija kertoivat, miten he ja lapsensa toivoivat tulevansa kohdatuiksi varhaiskasvatuksessa. Videoista viestintä jatkuu vuodelle 2026.
  - Kehitettiin Opetushallituksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitteluopasta kuulemisen, lausunnon ja yhteydenpidon kautta.
  - Haastattelun kautta päästiin videona osaksi ruotsinkielisten peruskoulun ja toisen asteen ammattilaisten oppimateriaaliin. Kirkon varhaiskasvattajien Pieni on suurin –julkaisussa artikkeli.
  - Osallistuttiin näyttelyosastolla ammattilaisten tapahtumiin: opetusalan Educa, Sosiaalialan asiantuntijapäivät, Valtakunnalliset lastensuojelupäivät sekä Varhaiskasvatusmessut.
    - Messuilla kohdattiin yhteensä 1443 ammattilaista.

        - Educassa järjestettiin osana lavaohjelmaa yhteinen keskustelu OAJ:n kanssa.
        - Kirkon kasvatuksen ja diakonian päivillä puheenvuoro perheiden monimuotoisuuden kohtaamisesta.
    - Kasvatus- ja koulutusalan ammattilaisten uutiskirje lähetettiin 2 kertaa vuodessa, toisella kertaa 655 saatuun osoitteeseen, avausprosentti 29 %.
    - Koulutusta on edelleen vähennetty, mutta vuoden aikana koulutettiin/luennoitiin muutamia maksullisia koulutuksia.
    - Oppaita jaettiin ja lähetettiin ammattilaisille: varhaiskasvatusoppaita yli 1500, kouluoppaita lähes 900. Erityisesti kunnat innostuivat tilaamaan varhaiskasvatusoppaita päiväkoteihinsa jaettaviksi. Lisäksi jaettiin noin 400 julistetta ja satoja kasseja. Oppaat olivat ladattavissa myös verkkosivuilla. Kouluopas käännettiin ja painatettiin vuoden alussa myös ruotsiksi.
        - Varhaiskasvatusopas saatiin osaksi Elinaedun alan ammattilaisille suunnattua tekoälypohjaista neuvonta- ja suunnitteluaputyökalua, jotta se antaa verkoston kokoaman tiedon pohjalta neuvoja myös monimuotoisten perheiden kohtaamiseen.
    - Poliisioppaan viimeiset kappaleet lähetettiin poliisilaitosten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvastaaville. Kaikille kriisityöntekijöille lähetetiin viesti oppaasta sekä tavattiin Poliisihallitusta. Lisäksi julkaistiin kirjoitus Poliisi & Oikeus -lehdessä.
    - Sote-ammattilaisilta kyseltiin Sosiaalialan asiantuntijapäivien yhteydessä tarpeita perheiden moninaisuustiedolle ja heille suunnatun tiedon kokoaminen aloitettiin verkoston verkkosivuille ja julkaistaan vuonna 2026.

- Työmarkkinatoimijat ja heidän verkostonsa tuntevat ja huomioivat toiminnassaan, vaikuttamisessaan ja neuvotteluissaan verkoston edustamat perhetilanteet.
    - Jatkettiin Miten työehtosopimukset huomioivat perheet? – Selvitys suurimpien alojen sopimuksista 2024 jalkauttamista, kuullen sen hyödyntämisestä kuluneella sopimuskierroksella. Verkoston tavoitteita on ollut mukana useissa neuvotteluissa, ja joihinkin työehtosopimuksiin on saatu myös uusia kirjauksia. Tuloksia tarkennetaan vuonna 2026 julkaistavassa selvityksessä.
        - Yhteistyössä Tekniikan Akateemiset TEK:n ja Helsinki Pride -yhteisön kanssa järjestettiin kaksi työehtosopimusten yhdenvertaisuutta kehittävää työpajaa. Kolmannen TES-pajan valmistelu on käynnissä keväälle 2026, ja sitä varten on työstetty erillistä TES-taustapaperia.
    - Tiivistä ja sisällöllistä yhteistyötä jatkettiin sekä palkansaajakeskusjärjestöjen (SAK, STTK, Akava), työntekijäpuolen työmarkkinajärjestöjen kanssa (esim. PAM, TEK, Specia, Tehy, Juko, Ammattiliitto Pro) että työnantajapuolen edustajien kanssa.
        - Tapaamisia ja muuta yhteistyötä toteutettiin myös yhteistyössä esimerkiksi Suomen Naisyrittäjien ja Mothers in Business ry:n (MiB) kanssa.
        - Työnantajaliittoja tavoitettiin aiempia vuosia paremmin, ja tapaamisia järjestettiin esimerkiksi EK:n, neljän työnantajaliiton ja Suomen yrittäjien kanssa.
        - Ylitettiin tavoite 30 työmarkkinajärjestöjen avainhenkilöiden (kohderyhmätasot 4-5/5) tavoittamisesta. Tavoitettiin 228 työelämäasiantuntijaa.
        - Osallistuttiin keskeisiin työmarkkinatoimijoita tavoittaviin tapahtumiin (kuten Työeläkepäivät, työmarkkinajärjestöjen omat tapahtumat ja tilaisuudet sekä

poliittiset tapahtumat) ja vuorovaikutettiin yli 500 työelämäkehittämisen toimijan kanssa.

- Työ- ja perhe-eläkkeisiin liittyvää tietoa on tuotu työeläkeneuvottelijoiden ja muiden työeläketahojen käyttöön sekä keskustelun tueksi. Työeläkeneuvottelut päättyivät tammikuussa 2025 torjuntavoittoon.
- Toteutettiin ulostulo yhden vanhemman perheiden työllisyydestä yhteistyössä Suomen startup-yhteisön kanssa sekä aiheesta tallennettiin webinaari kuntapäättäjille. Työllisyyteen liittyvä luento pidettiin YVPL:n juhlaluennolla.
- Toimittiin työelämän kehittämishankkeissa yhteistyökumppanina ja perheiden monimuotoisuuden esilletuojana sekä asiantuntijana:
  - Edistimme kuntien työllisyyspalveluihin hanketta perheystävällisestä palvelusta. Hankkeesta käytiin neuvotteluita esimerkiksi Seinäjoen ja Vantaan työllisyyspalveluiden kanssa.
  - Työ ja perhe Kainuussa -hankeyhteistyössä osallistuimme esimerkiksi podcastiin ja kahteen julkaisuun.
  - Työterveyslaitoksen, THL:n ja Mothers in Businessin CARE4CAREER-hankkeen monimuotoisuuspaneelissa on konsultoitu esim. Työterveyslaitoksen Tasa-arvotyökalua ja koulutettu. Paneelissa kommentoitiin myös TEMin Työelämän kehittämisstrategiaa.
- Vuoden 2024 esihenkilökyselyyn perustuva kirjoitus julkaistiin huhtikuussa Specian verkkosivuilla. Kriisitilanteessa olevan tukemiseen liittyvä juttu julkaistiin myös Suomen Ekonomeissa. Lisäksi valmisteltiin mahdollisuuksia tarjota materiaalia paikallisen sopimisen materiaaliksi Suomen Yrittäjien kanssa vuodelle 2026.
- Koulutuksia, luentoja ja webinaareja järjestettiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Osallistuttiin MiB ry:n kahteen koulutukseen perhevapaakäytännöistä sekä Työterveyslaitoksen, MiB ry:n ja THL:n CARE4CAREER-hankkeen webinaariin ja koulutukseen. Suomen Uusperheiden Liiton työelämäkoulutukseen uusperheviikolle liittyi myös juttu liiton lehdessä.
- Verkoston vuonna 2024 uudistetun työelämäoppaan jakamista jatkettiin sekä painettuna että ladattavana versiona verkkosivuilta.
- Vuoden lopussa toteutetun työmarkkinajärjestöjen ja työelämäasiantuntijoiden palautekyselyn perusteella verkosto on selvästi vaikuttanut ja vahvistunut työelämäkentällä 5 vuoden aikana. NPS-luku 31 vastaajalta oli 9,19 ja avoimessa palautteessa saatiin erittäin positiivisia kiitoksia verkoston asiantuntemuksesta, avusta, näkyvyydestä ja ainutlaatuisesta työstä erityisesti työehtosopimusselvityksen ja muun tiedontuotannon osalta.

Arviointi

Verkoston toiminnan seurantaa ja arviointia toteuttivat työntekijät johtoryhmän kanssa. Arviointi oli systemaattinen osa toimintaa, ja siitä raportoitiin säännöllisesti johtoryhmälle ja rahoittajalle. Arvioinnin tuloksia hyödynnettiin verkoston toiminnan jatkuvassa kehittämisessä.

Arvioinnissa käytettiin vaikuttamistyön strategian arvioinnin työkaluja: kohderyhmäarviointia, jatkuvaa ja kohdennettua palautteenkeruuta (erityisesti NPS sekä avoin palaute) sekä tavoitelähtöisiä vaikuttavuusarviointeja. Kuten vaikuttamistyön strategiassa todetaan, verkoston työ on luonteeltaan pitkäjänteistä ja monimuotoista, eikä työn tuloksia aina voida osoittaa suoraan verkoston yksiselitteisinä vaikutuksina, joten arvioinnissa hyödynnetään sekä prosessi- että tulosmittareita.

Aviointien mukaan verkoston työ oli suunnitelmien mukaista ja vaikutusten perusteella kehittyvää, keskittyi keskeisiin kohderyhmiin ja edistyi perheiden monimuotoisuuden esille tuomisessa kaikilla kolmella toiminta-alueella: poliittisessa päätöksenteossa, lainsäädännössä ja hallinnossa; palvelujärjestelmän eri tasoilla sekä työelämässä erityisesti työmarkkinajärjestöjen kautta.

Johtoryhmän arvion mukaan verkoston tarkoitus ja tavoitteet ovat olleet jäsenjärjestöille erittäin tärkeitä, verkosto on toiminut tarkoituksensa mukaisesti ja onnistunut tavoitteissaan. Verkoston kohderyhmiä pidettiin tärkeinä, ne tavoitettiin hyvin ja jäsenjärjestöt hyötyivät niiden tavoittamisesta. Verkoston toimintatapoja pidettiin edelleen toimivina. Verkoston nähtiin tuovan oleellista täydennystä jäsenjärjestöjen työhön. Kehitysehdotuksina nostettiin fokusoinnin jatkamista, parempaa ennakointia, vaikuttavuuden arvioinnin kehittämistä edelleen sekä kaikkien jäsenjärjestöjen tavoitteiden ja tarpeiden huomioimista erityisesti tiukentuvassa taloustilanteessa.

Kohderyhmiltä kerättiin palautetta jatkuvasti ja mahdollisuuksien mukaan. Palaute oli pääosin erittäin positiivista ja saaduissa NPS-palautteissa keskiarvo oli yli 9/10. Suoria vaikutuksia havaittiin jonkin verran kaikissa kolmessa tavoitteessa esimerkiksi muokattuna lainsäädäntötekstinä, opasteksteinä ja työehtosopimusteksteinä. Erityisesti lapsitoiveiden toteuttamisen ja moninaisen lapsiperheellistymisen sanoitusta yhteiskunnallisessa syntyvyyskeskustelussa pidettiin myös verkoston työn onnistumisena. Negatiivista tai rakentavaa palautetta saatiin vain yksittäisesti ja se pääosin koski ydinperheiden huomioimista verkoston tuotoksissa.

Hallinto ja talous

Monimuotoiset perheet -verkostossa ylintä päätäntävaltaa käyttää jäsenjärjestöjen toiminnanjohtajista koostuva johtoryhmä. Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Toiminnan hallinnoijana toimi yksi verkoston jäsenjärjestöistä, Sateenkaariperheet ry.

Verkoston budjetti vuodelle 2025 oli 280 000 euron avustus sekä vuodelta 2024 siirtynyt noin 8000 euroa. Vuoden aikana verkoston seuraavalle vuodelle siirtyvää puskuria kasvatettiin yli 10 prosenttiin avustusmäärästä, minkä vuoksi verkosto käytti vuoden aikana hieman alle 260 000 euroa. Tämä vastaa vuodelle 2026 STEA-leikkausten vuoksi haettua ja saatua aiempaa matalampaa avustusmäärää. Vuoden 2025 menoista ylivoimaisesti suurin osa oli henkilöstökuluja sekä henkilöstöön liittyviä välttämättömiä kuluja (esim. työvälineet, työterveys ja toimistovuokra). Toiminnan kuluja olivat lisäksi tapahtumien osallistumismaksut, matka- ja majoituskulut sekä ostopalveluina viestintäapu, tiedote- ja mediaseurantapalvelut sekä taitto- ja käännöstyöt. Aiempiin vuosiin nähden vähennettiin erityisesti painotuotantoa sekä messuosallistumisia.